

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Potrzebni nie tylko na wojnie

Byłoby lepiej, gdyby w Polsce nie podległy po nagrodzeniu zasłużonych bohaterów-bojowników o niepodległość, nie trzeba było wyciągać wniosków natury politycznej z zasług jakie położyli oni na polu walki.

Gdyby ten ciężar, jaki na samym początku dźwigali niecierpliwie, „nie potrzebujący uznania” rozłożył się wkrótce po tym równomiernie na wszystkich obywateli wolnej Rzeczypospolitej.

Wiemy, że i Marszałek Piłsudski pojmował jak najbardziej demokratycznie swą własną rolę w wolnym państwie polskim i rolę swoich żołnierzy. Odbarzył wolność całą naród i tych, którzy w nią wierzyli i tych, których od początku straszyla ona widmem ogromu potrzebnych ofiar, poświęceń i bohaterstwa. Wszystkich chciał pociągnąć do pracy dla państwa.

Jednakże stało się inaczej, niż sobie tego życzył Marszałek i niż to było najbardziej pożądane dla dobra świeżo powstałego z grobu Ojczyzny.

Wypadki w latach 1920—26 r. były równoznaczne z nieprzyjęciem odpowiedzialności za wywalczoną Niepodległość.

Ciężar, którego nie chciał dźwigać cały naród, znowu spadł na barki tych, którzy o niepodległość walczyli, którzy byli najwierniejsi, najbardziej wypróbowani od początku.

Nawykli więcej do oręża niż codziennej pracy oczywiście robili wiele błędów. Błędy te pokrywali wytrwałością, uporem, dyscypliną i organizacją.

Nieliczni przeciw wielu, tzw. niepodległościowcy — legioniści i peowia — przeciw potrafili w Polsce w taki czy inny sposób stworzyć miąszo — społeczeństwo, skupiające w swoim ręku wszystkie ośrodki dyspozycyjne życia politycznego i podporządkować je woli geniuszu-Twórcy Niepodległości. To na zawsze pozostanie wielką zasługą, obok zasług wyniesionych z pola walki.

Powiedzieliśmy na początku, że byłoby lepiej, gdyby od razu, od zarania niepodległości stanął do pracy pod rozkazami Wielkiego Marszałka cały naród, gdyby nie było na obecnym zagonie tych różnic wyniesionych jeszcze z pola walki i dających początek, jakgdyby jakimś nowemu stanowi uprzywilejowanemu politycznie.

Tego powiedzenia nie cofamy, ale przyznajemy, że inaczej niż się stało, stać się nie mogło, że winę za obecny stan rzeczy ponoszą w każdym razie nie ci, których dziś opinia uważa za uprzywilejowanych.

Skoro jednak tak jest, jak jest liczyć się trzeba z istniejącą sytuacją i umieć ją nazwać po imieniu.

Mało tego, trzeba szukać wyjścia z sytuacji. Najwartościowsza elita gdy jest nie liczna i gdy jej szeregi co dnia

czas szczybi, nie jest w stanie wykręcić z siebie tej siły, jaką daje wielka, jednolita zorganizowana masa całego narodu.

Te rzeczy bardzo dobrze rozumieją współcześni, do tego zmierza tak często dziś rozbrzmiewający apel z ust Naczelnego Wodza.

Niedawno z okazji 18 rocznicy bitwy nad Wisłą pisaliśmy nie o „cudzie nad Wisłą” bo samo zwycięstwo na szym zdaniem w owych dniach sierpnowych nie było cudem, a o cudzie zjednoczenia narodowego, jaki się wówczas w Polsce dokonał i dał zwycięstwo.

Skoro myślimy dziś o zjednoczeniu narodu wokół Wodza Naczelnego, nie możemy tego robić z pominięciem pamięci owego jedynego momentu w dziejach Niepodległej Polski, kiedy to zjednoczenie naprawdę było faktem. Było faktem na krótki okres czasu w wielkiej potrzebie wobec wroga.

Twierdzimy stale, że na to, aby się ono dokonało na stałe dla wytrwałej codziennej pracy trzeba sięgnąć do tych elementów, które je spowodowały przed 18 laty i elementy te utrwalić.

A właśnie wyrazem jedności i siły narodu w krytycznych chwilach walk z bolszewikami w 1920 r. była armia ochotnicza.

Ci, co stanęli masowo pod bronią w owym czasie, jeżeli nawet nie było im dane przeleć krew i powąchać prochu, bo zanim zostali umundurowani, przećwiczeni i wysłani na front, armie wroga były rozbite, zasługują jednak na całej pełni, aby byli dziś traktowani na równi z legionistami i peowikami, aby zostali zaliczeni do jednej,

wielkiej rodziny niepodległościowców.

Doświadczenie uczy, że przelana krew, że sama decyzja przelania własnej krwi za Ojczyznę, jest najlepszym probierzem patriotyzmu i zalet obywatelskich. Tym ludziom, którzy gdy było potrzeba Ojczyźnie oddali swoje życie do rozporządzenia, Ojczyzna może zaufać.

Ojczyzna powinna zaufać. Grono b. ochotników armii polskiej obejmuje znacznie większą liczbę

osób niż szeregi peowiać i legionów. To prawie cała ówczesna młodzież polska w określonym wieku. Są to dziś ludzie prawdopodobnie różnych przekonań politycznych, może nawet członkowie różnych organizacji nie zawsze bliskich sferom legionowo-peowiać. Ale cóż to szkodzi? Cóż innego, jeżeli nie była armia ochotnicza stanąć się dziś pomostem pomiędzy społeczeństwem całym, a tzw. ścisłe obozem niepodległościowym. Polska

potrzebuje ochotników, którzy by Jej oddali pracę całego swego życia; ochotników tylu, ile jest zdolnych i dzielnych ludzi w narodzie. Nie tylko tylu, ilu brało udział w wojnie od początku i nie tylko na wypadek wojny.

Zjazd b. Ochotników Armii Polskiej, który się odbywa dzisiaj w Wilnie, może odegrać rolę historyczną, jeżeli tej potrzebie Ojczyzny naszej uczyni zadość.

Piotr Lemiesz

Ogólnopolski zjazd Zw. b. Ochotników w Wilnie

W związku z III Ogólnopolskim Zjazdem Związku b. Ochotników Armii Polskiej zaczęli wczoraj od samego rana przybywać uczestnicy Zjazdu ze wszystkich kątów Polski do Wilna.

Jak pisał organizatorzy Zjazdu w swojej jednodniówce „Ochotnik” —

— „Za miejsce

naszego zjazdu obraliśmy Wilno, miasto państwa historycznych, które dało Polsce wielkie mężów stanu, ludzi nauki, wiedzy, ludzi walki, wśród których widnieją postacie Wielkiego Marszałka — Józefa Piłsudskiego, syna ziemi wileńskiej, w której serce swoje kałał złożył na spójk wieczny obok prochów swojej ukochanej Matki.

W tym to prastarym Wilnie, mieście „młodego Wodza Polski zbrojnej, bohater-skiego Komendanta Legionów, który był najpierwszym ochotnikiem walki o niepodległość Polski — zwołaliśmy nasz Zjazd”, by zadokumentować cześć naszą dla wielkiej szlaku historii, dla trudu i znoju, który wy-

dał plan wiekopomny i okrył się wawrzynem zwycięstwa.

Seren Józefa Piłsudskiego, pierwszego i największego żołnierza Polski Zjazd nasz złożył hołd i ślubowanie żołnierskie na wierność ideał, którą On — Żołnierz wszechpółk — serce nasze, dumne z Jego zwycięskich rozkazów i milujące prawdy, o które walczył. Dlatego to wybraliśmy Wilno”.

Wczoraj w pierwszym dniu Zjazdu uczestnicy, którzy zdążyli przybyć do południa, a których ilość oblicza się na

OKOŁO 6 TYSIĘCY

udali się pociągiem popularnym do Żuław, gdzie w miejscu urodzenia Józefa Piłsudskiego zostały złożone kwiaty. Do przybyłych wygłosił przemówienie prof. Walerij Kwiatkowski.

Po powrocie z Żuław uczestnicy III Zjazdu Związku b. Ochotników A. P. z pocztami sztandarowymi udali się przez miasto na cmentarz Rossa.

Po przybyciu

NA ROSSE

począł sztandarowe, w ilości kilkudziesięciu, zajęły miejsce na cmentarzu, ustawiając się wokół mauzoleum, wzdłuż szpale ru, prowadzącego do wejścia oraz między grobami żołnierskimi. Przybyli na cmentarz ochotnicy w ilości kilku tysięcy zajęli miejsce przed cmentarzem, ustawiając się w kilku rzędach frontem do mauzoleum.

Cały cmentarz tonie w cieniu, tylko tuż przy płycie mauzoleum ustawione reflektory rzucają silne snopy światła na otaczające wieńcem mauzoleum — sztandary Związku b. ochotników.

Padła komenda „baczność” — nisko pochylają się sztandary, uczestnicy zjazdu salutują. W tym momencie orkiestra gra hymn narodowy a następnie „Pierwszą Brygadę”.

Po chwili delegacja Związku w strojach krakowskich niesie wieńiec, który w imieniu zarządu głównego składa gen. Bohaterewicz, prezes Związku, u stóp mauzoleum. Na szarfach o barwach Krzyża Niepodległości widnieją słowa „Józef Piłsudskiemu” — III-cj Ogólnopolski Zjazd Ochotników A. P. Momentowo składania wieńca towarzyszy podniosła chwila ciszy, w czasie której uczestnicy Zjazdu składają hołd Komendantowi.

Po tym momencie rozpoczyna się uroczystość

APEL POLEGŁYCH OCHOTNIKÓW.

Przez umieszczone na cmentarzu megafony płynnie głos: „Pierwszy Ochotnik Polski — Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski” i odpowiada mu inny głos: „Zmarł ciałem ale żyje Duchem w sercach naszych i żyć będzie wiecznie”, po czym pada długi szereg nazwisk poległych ochotników i ochotniczek, z jakże licznymi pulkami i rodzajów broni. Po każdym nazwisku przybyli na Rossę uczestnicy dzisiejszego Zjazdu skandują głośno: „poległ na polu chwały”.

Odczytaniu listy poległych towarzyszy grana przez cały czas na trąbce piosenka żołnierska „Śpij, kolego, w twym grobie”, której echa odbijają się wielokrotnie od położonych dookoła cmentarza wzgórz i płyną łagodnie nad położone w dole Wilno.

Po zakończeniu apelu poległych odbyła się

DEFILADA

pocztów sztandarowych i uczestników przed mauzoleum, kryjącym Serce Zmarłego Wodza.

W uroczystościach na Rossie oprócz kilku tysięcy uczestników Zjazdu wzięły udział liczne rzesze społeczeństwa wileńskiego.

Uroczystości zjazdowe w dniu dzisiejszym rozpoczną się o godz. 9 rano.

Rekonwalescencja m n K. Ściałkowskiego

Po szczęśliwie odbytej operacji gar dla min. Marian Zyrndar-Kościelkowski przebywa na kuracji w Krynicy.

Rekonwalescencja postępuje pomyślnie, tym nie mniej jednak prawdopodobnie nie w dzisiejszym Zjeździe b. ochotników Armii Polskiej p. Minister nie będzie mógł wziąć udziału.

(D. c. informacji o Zjeździe na str. 3)

Marsz. Goering oskarża Czechów

NORYMBERGA (Pat). Marszałek Goering wygłosił podczas 6-go Kongresu Frontu Pracy w Norymberdze przemówienie o wynikach planu czteroletniego.

GOSPODARCZA CZĘŚĆ MOWY.

Głównym celem tego planu — oświadczył Goering — jest zapewnienie obrony Rzeszy. Na drodze wypełnienia tego planu Niemcy mogą się poszczycić znakomitymi wynikami.

Zapewniona jest samowystarczalność gospodarcza państwa. Niemcom już nie grozi blokada. Zapasy zboża są tak wielkie, że nawet gdyby nastąpiło po sobie kilka lat złych urodzajów, już zgromadzone zapasy wystarczą na pokrycie tego deficytu. Również w dziedzinie surowców, potrzebnych do obrony kraju, Niemcy nie obawiają się blokady. Nie tylko stworzono rezerwy ważnych surowców, ale rozwinęto na dużą skalę produkcję surowców zastępczych. Skończono pod względem technicznym, rozgałęziono fortyfikacje zabezpieczają Rzeszę przeciwko wszelkim napaściom. Setki tysięcy

robotników udało się na zachód, aby tam wykonać konieczne państwowo-polityczne zadania.

Niemiecka siła zbrojna z każdym rokiem staje się coraz silniejsza, a Niemcy kłótnictwo jest najsilniejsze na świecie i najlepiej przygotowane.

POLITYCZNA.

Przechodząc do aktualnych spraw politycznych, Goering wspominał o zagadnieniu Czechosłowackim, oświadczając, że Czechy, szanując narodowość, zamieszkałe w ich kraju, stają się ośrodkiem niepokoju w Europie. Za Czechami stoi Moskwa i „żydowski bolszewizm”. Na tle coraz bardziej zmagającej się sytuacji zaostrzającej się sytuacji w sprawie czeskiej, na świecie szerzą się alarmistyczne hasła. Szuka się winnych i znajduje się ich — mówi ironicznie Goering — w państwach mocnych, w państwach porzą-

ku, Niemczech i we Włoszech, ale te dwa narody dowiodły, że posiadają zdolność utrzymania pokoju. Na czele obu tych narodów stoja mężowie o wielkiej odpowiedzialności.

Niemcy nie tworzyły nowego ustroju — mówi Goering — aby zapalić żagiel wojny. Niemcy nie chcą krzywdzić nikogo, ale nie pozwolą wyrządzić żadnej krzywdy swym braciom. Nikt na świecie bardziej nie pragnie pokoju, niż Niemcy, ale nie można zgodzić się, aby wielki, kulturalny naród był ciągle poniżany.

Kończąc swe przemówienie, zwrócił się z wezwaniem do narodu niemieckiego, by, jak dotychczas, ufał kierownikowi Adolfa Hitlera. Niemcy będą niezwykłe, jeśli naród będzie zjednoczony z kanclerzem Hitlerem.

Przemówienie było przyjęte entuzjastycznymi okrzykami tłumów „Sieg heil” na cześć Hitlera i Goeringa.

Manifestacja młodzieży w Norymberdze

NORYMBERGA, (Pat). Wczorajszy dzień kongresu partyjnego rozpoczął się wielką manifestacją młodzieży hitlerowskiej, w której wzięło udział 43.000 członków organizacji hitlerjugend i 8000 członków związku dziewcząt niemieckich. Manifestacja wczorajsza połączona była z uroczystą przysięgą członków hitlerjugend, którzy po ukończeniu 18 lat stają się członkami partii narodowo socjalistycznej. Na trybunach zjawili się kanclerz Hitler, a na trybunach gości zajęli miejsce delegacje młodzieży włoskiej, hisz-

pańskiej i bułgarskiej. Przewodca młodzieży Baldour von Schirach złożył raport kanclerzowi Hitlerowi, poczym w krótkim przemówieniu pozdrowił kanclerza w imieniu organizacji hitlerjugend, a szczególnie w imieniu młodzieży pochodzącej z rodzinnych okolic kanclerza Hitlera. Następnie kanclerz Hitler wygłosił krótkie przemówienie, przerwane częstymi okrzykami „sieg, heil”. Po przemówieniu kanclerza nastąpiło złożenie przysięgi.

Walki o Hankou

TOKIO, (Pat). Według wiadomości, otrzymanych z Kiukiang, wielka bitwa rozgrywa się obecnie na froncie Teian Nanczang, gdzie Czang Kai Szek zgromadził wielkie siły. W górach na pograniczu prowincji Anh-

wej i Honan walki trwają już od 9 dni. Pierwszy celną wojsk japońskich atakujących Chińczyków, zaczęła się coraz bardziej. Jak zaznacza, agencja Domei, straty chińskie są bardzo znaczne.

Stany Zjednoczone i Europa

Oświadczenie prezydenta Roosevelta

NOWY JORK (Pat). W związku z pewnymi informacjami prasowymi, pozwalającymi przewidywać udział Stanów Zjednoczonych w regulowaniu spraw europejskich i z uwagi na możliwe oddziaływanie dobnych informacji w opinii publicznej przy zbliżających się wyborach, prezydent Roosevelt, przyjmując wczoraj dzień nikarzy amerykańskich w Hyde Parku, stwierdził, iż Stany Zjednoczone nie są związane żadną umową z tzw. demokracjami europejskimi.

Na pytanie, czy Stany Zjednoczone są moralnie związane z tzw. demokracjami Europy w ewentualnej akcji przeciwko

Hitlerowi, prezydent odpowiedział: władanie Stanów Zjednoczonych do frontu Francji i W. Brytanii przeciwko Hitlerowi jest stuprocentową fałszywą interpretacją dziennikarzy politycznych.

W konkluzji prezydent zaznaczył, iż powołuje się na przemówienie swoje własne i sekretarza stanu Hulla, które ściśle definiują zasady, na jakich opiera się polityka zewnętrzna Stanów Zjednoczonych.

Słowa prezydenta Roosevelta są szeroko komentowane przez prasę Nowojorską.

Został zamordowany sekretarz Trockiego

PARYŻ (Pat). Dochodzenie policyjne ustaliło, że wydobycie przed kilku dniami z wody w pobliżu Meuland zwłoki należało do b. sekretarza Trockiego Rudolfa Clementa, który w swoim czasie zaginął bez wieści.

Wstrząsająca katastrofa

3 osoby jadące na motocyklu zostały zabite

LWÓW (Pat). Na szosie stryjskiej, na 8 kilometrów pod Lwowem wydarzyła się wstrząsająca katastrofa. Motocyklem ze Lwowa jechał sędzia grodzki z Drohobycza, Kizysztof Durkalec z synem i pewną panią, która jechała w przyczepce. Nagle nadjechało auto ciężarowe, wiozące ze Stryja materiały pędne. Ponieważ na drodze był gęsty kurz, sędzia, kierujący motocyklem, skręcił na lewą stronę szosy. Szofer auta zorientował się w sytuacji i gwałtownie zahamował, wskutek czego pękła opona samochodu. Motocykl jednak wpadł na samochód. Wszyscy troje jadący motocyklem zostali wyrzuceni na samochód i ponieśli śmierć na miejscu.

Ujęcie świętokradcy

POZNAŃ (Pat). Do kościoła w Bninie w którym znajdują się, poza cudownym obrazem Matki Boskiej cenne wota i na czynia liturgiczne, usiłowano dokonać włamania. Złodziej spłoszył stróż kościoła, zdoławszy równocześnie ująć jednego z nich, drugi zbiegł, ostrzeliwując się z dwóch rewolwerów. Zastrzymany podał iż nazywa się Nowak. Jak się okazuje rze komy Nowak poszukiwany jest również przez policję niemiecką za włamanie do jubilerów. Istnieje przypuszczenie iż są to ci sami świętokradcy, którzy parę dni temu okradli kościół w Tulcach.

Szkoła Nauk Politycznych w Wilnie

Wilno, ul. Arsenalska 8, tel. 16-27

Z prawami wyższej uczelni. Matura konieczna. Kurs trzyletni. Wykłady wieczorne: godz. 17—20. Początek roku akad. 5 października 1938 r. Przyjęcia tylko osobiście od 28 września godz. 11—13 i 17—19. Program Szkoły wysyła Sekretariat po nadesłaniu znaczków pocztowych za 50 gr.

Dziś w Teatrze Miejskim na Pohulance „TEKLA”

Początek o godzinie 20 (8 wiecz.)

Ćwiczenia wojskowe w re. Kolbuszowej

RZESZÓW. (Pat). Jak już donosiliśmy, w rejonie Kolbuszowej odbyły się ćwiczenia wojskowe, w obecności 23 przedstawicieli państw obcych oraz generałów Malinowskiego, Wieczorkiewicza i Regulskiego. W ćwiczeniach wzięły udział dwie dywizje i wojska specjalne. Na czas ćwiczeń uruchomiona była kwatera prasowa.

Ściągające z pozycji wojsko witane było bardzo gorąco przez okoliczną ludność, zwała

szcza przez działkę, która żołnierzy obsypywała kwiatami i wznosiła okrzyki na ich cześć. Oddziały podsunęły się pod Rzeszów, aby przygotować się do wielkiej defilady w dniu wczorajszym.

Kwatera prasowa w czasie dwudniowych objazdów odcinków zaangażowanych w akcję, stwierdziła doskonale samopoczucie żołnierza, który mimo długiego marszu i zmęczenia każde zadanie wykonywał z ochotą.

Nota b. cesarza Ab'syali do Ligi Narodów

LONDYN (Pat). Negus wystosował notę do Ligi Narodów, zawiadamiając, że rząd abisyński nie weźmie udziału w obradach i nie wyśle swej delegacji, gdyż na porządku obrad nie figuruje żadna sprawa, interesująca bezpośrednio Abisynię.

Szkoły żydowskie we Włoszech

RZYM (Pat). W związku z wykluczeniem ze szkół włoskich młodzieży żydowskiej ministerstwo oświaty komunikuje, że z początkiem roku szkolnego otwarte zostaną we Włoszech specjalne szkoły żydowskie, w których wykładać będą profesorowie Żydzi. Szkoły te utrzymywane będą przez państwo.

Modlitwy o utrzymanie pokoju

SYDNEY. (Pat). Premier australijski Lyons wygłosił wczoraj przed mikrofonem 111 australijskich stacji radiowych przemówienie, w którym wzywał, aby wszystkie kościoły w Australii poświęciły dzisiejszą nie dzielę modlitwom o utrzymanie pokoju świata.

Otwarcie wystawy szpitalnictwa

WARSZAWA (Pat). Wczoraj w gmachu szpitala wojskowego przy ul. 6 sierpnia została uroczystie otwarta pierwsza polska wystawa szpitalnictwa.

Aktu otwarcia przez przecięcie wstęgi dokonał wiceminister opieki społecznej dr Piestrzyński w obecności J. E. ks. kardynała Kakowskiego, dostojników wojskowych z drugim wiceministrem spraw wojskowych gen. Litwinowiczem i gen. Rouppertem na czele.

Balony przeleciały nad Polską

BRUKSELA (Pat). Na podstawie ostatnich komunikatów meteorologicznych można przewidywać, iż balony, biorące udział w zawodach o puchar Gordon Benetta, których start nastąpi 11 września z Liege, skierują się nad Polskę.

50-lecie kapłaństwa bisk. Szelażka

LUCK (Pat). Rozpoczęły się w Łucku uroczystości związane z obchodem 50-lecia kapłaństwa ordynariusza diecezji łuckiej ks. biskupa dr Adolfa Szelażka. Na uroczystości te przybyły tłumy diecezjan ze wszystkich stron Wołynia, liczne wywieczeni, wielka ilość młodzieży szkolnej, około 500 księży z kilku biskupami na czele. O godzinie 16 przybył do Łucka prymas Polski, ks. kardynał Hlond.

O godzinie 19 nastąpiło uroczyste odświeżenie wielkiego ołtarza w katedrze łuckiej, zbudowanej ku czci Matki Boskiej Łatyczowskiej z ofiar diecezjan dla upamiętnienia obchodu jubileuszowego.

Targi Wołyńskie

LUCK (Pat). Wczoraj odbyło się otwarcie 9-tych Targów Wołyńskich w Równem, którego dokonał wojewoda wołyński A. Hauke-Nowak w obecności gen. Smorawińskiego, delegata min. przem. i handlu Sokolowskiego oraz licznie zebranych przedstawicieli władz, duchowieństwa, wojska, samorządów i in.

Dziwne Targi Wołyńskie posiadają dobitnie podkreślony charakter rolniczy.

Jeszcze lepiej

WARSZAWA (Pat). W informacji, jaka dostała się do prasy w sprawie wpływu na Fundusz budowy pomnika Józefa Piłsudskiego w Warszawie, wkradła się pomyłka. Mianowicie ogólna suma wpływu osiągnięta w dn. 22 sierpnia rb. nie 2.106.766 — 60 — omyłkowo podano, a 2.619.366 zł. 60 gr.

Dokoła sprawy czeskiej

atmosfera plotek i sprzecznych informacji

PARYŻ. (Pat). Ocenę sytuacji międzynarodowej utrudniają w dużym stopniu sprzeczne wiadomości na temat sprawy czeskiej. W godzinach rannych pojawiła się w prasie francuskiej wiadomość, jakoby rząd brytyjski postanowił wysłać notę dyplomatyczną do rządu Rzeszy. W południe zaprzeczono tej informacji. W południe ukazała się informacja, że amb. Henderson miał zażądać widzenia się z kanclerzem Hitlerem. Wieczorem znów ukazało się zaprzeczenie. Nadeszła z Pragi pogłoski o rzekomych ruchach wojsk niemieckich na granicy, w godzinach wieczornych spotkały się

z uspokajającymi informacjami, że na granicy czesko-niemieckiej nie niepokojącego nie zaszło. Na tle tych krzyżujących się informacji i zaprzeczeń nieaktualne stała się pośpieszna komentarze niektórych wczorajszych dzienników, wyrażających zadowolenie z rzekomo bardziej czynnego angażowania się Anglii w sprawę czeską.

Prasa francuska, oceniając sytuację międzynarodową poważnie, stara się utrzymać w społeczeństwie nastroje uspokojenia, do czego przyczynia się również likwidacja strajków.

Bójki i incydenty stwarzają w kraju sytuację napięcia

PRAGA. (Pat). We Frimburgu pod czeskim Budziejowicami doszło do starcia policji z tłumem demonstrantów, członków partii Niemców sudeckich, którzy wznosili okrzyki: „jeden naród — jedno państwo — jeden wódz” i śpiewali hymn „Deutschland über alles” oraz pieśń Horsta Wessela. Poturbowanych zostało kilka osób.

Również w Podmoklu (Bodenbach) po zebraniu komunistycznym doszło do bójki z Niemcami sudeckimi, podczas której 8 osób odniosło obrażenia.

JAEGERNORF. (Pat). Po pogrzebie członka SDP Alfreda Knolla doszło w czasie powrotu starszyny partyjnej i pocztów sztandarowych do miasta, do incydentu.

Lekarz okręgowy Monol, który odmówił przeprowadzenia obdukcji Knolla w obecności lekarzy niemieckich i nakazał spalenie jego trupa w krematorium, wjechał swym samochodem na pocztę sztandarową. Wzburzony tłum rzucił się na samochód i wybił w nim kilka szyb.

KARLOVE VARY. (Pat). W miejscowości Fischera w pobliżu Karlowych Warów doszło w godzinach wieczornych do ostrej sprzeczki pomiędzy członkami SDP a czeskim socjal-demokratą, który obrzucił Niemca obelgami. Stojący w pobliżu policjant odmówił Niemcowi wyegzemitowania napastnika. Wobec tego Niemiec uderzył go policjantem na posterunek. Na posterunku rzucono mu czapkę z głowy i pobito pałkami gumowymi. Przed posterunkiem policyjnym zebrał się parotysięczny tłum, domagając się zwolnienia aresztowanego. Policja zgodziła się uwolnić aresztowanego, którego w stanie nieprzytomnym wyniesiono z posterunku. Na widok pobitego do nieprzytomności Niemca, którego przewieziono do szpitala, wzburzenie tłumy wzrosło do tego stopnia, że doszło do starcia z policją, w czasie którego czterech Niemców odniosło rany.

BERLIN. (Pat). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi: w Bodenbach odbyła się w plątek manifestacja Niemców sudeckich, protestująca przeciwko zgromadzeniom komunistycznym. Żandarmeria i policja wystąpiły przeciw demonstrantom niemieckim z pałkami gumowymi, szabłami i bagnietami. 8 Niemców sudeckich odniosło rany.

Deponulacja Francji

PARYŻ (Pat). Statystyka ruchu ludności we Francji za pierwszy kwartał 1938 r. stwierdza, że ilość zgonów w tym kwartale wyniosła 193 tys., ilość urodzin zaś tylko 157.300 czyli że nadwyżka zgonów nad urodzinami wynosi 35 i pół tys. W tym samym okresie r. ub. ilość zgonów nad ilością urodzin przeważała tylko o 10 tys. Informacje ta zaczyna wywoływać na łamach prasy francuskiej nowe dyskusje, w których przejawia się niepokój o depopulację Francji.

Prezydent Benes wzywa do spokoju i optymizmu

PRAGA (Pat). Prezydent Benes wygłosił wczoraj wiecz. dłuższe przemówienie, transmitowane przez radio, w którym poruszył sprawy narodowościowe Czechosłowacji.

Na wstępie prez. Benes oświadczył, że Czechosłowacja miała i ma zawsze do rozstrzygnięcia zagadnienie, następujące co wiele trudności, wymagające ciągłych nowych rozwiązań. Było to i jest zagadnienie narodowości. Obecnie pośpieszny rytm wypadków w Europie i na całym świecie, wypadków, od których nie możemy się Izolować — mówił prez. Benes — zmusza nas również do przyspieszenia rytmu działalności na tej drodze.

Kronika telegraficzna

Na lotnisku katowickim samolot, należący do Aeroklubu śląskiego, podczas startu zawadził kołami o przejeżdżającą obok lotniska furę siana. Wskutek wypadku samolot uległ poważnemu uszkodzeniu. Pilot Peszke z Brzówkowic doznał ciężkich obrażeń.

Na konkursie piękności w Kopenhadze wybrano jako Miss Europy przedstawicielkę Finlandii.

Podczas burzy, jaka przeszła nad Stryżem i okolicą w miejscowości Podbielsko uderzył piorun w słóg siana, pod którym schronili się przed deszczem dwie kobiety. Z trudem udało się wydostać je z płonącego siana. Przewiezione do szpitala zmarły wkrótce wskutek odniesionych poparzeń.

Wartość wydobytej ropy naftowej w Polsce w 1937 r. wyniosła około 75—76 mln. zł. a gazu ziemnego — około 25—27 mln. zł. Łączna zatem wartość tych kopalin, wydobytych w 1937 r. określić można na sumę około 98—100 mln. zł. wobec około 90 mln. zł. w roku 1936.

W nocy odczuł na Semmeringu obok Wiednia dwa następujące po sobie trzęsienia ziemi, z których drugie było szczególnie silne.

Rząd podjął rokowania z przedstawicielami wszystkich narodowości, zamieszkałych w Czechosłowacji, zaczynając od Niemców sudeckich. Plan, który władze opracowały, obowiązuje, oczywiście, wszystkich mieszkańców państwa i poszczególne zagadnienia będą rozpatrywane również z przedstawicielami innych narodowości.

Prez. Benes przeszedł następnie do omówienia nowego planu rządowego. Należy dać państwu, co należy do państwa, zaś poszczególnym narodowościom, to, co się im należy. Jednocześnie ustanowione zostały gwarancje, aby wewnątrz państwa, tak, jak wewnątrz każdego kraju autonomicznego, jednostka miała zapewnioną ochronę w stosunku do zbiorowości a mniejszość w stosunku do większości. Dotyczy to wszystkich mniejszości.

Oskarżyciele

PRAGA. (Pat). Na pogrzeb członka SDP Alfreda Knolla przybyły wczoraj do Jaegernordf wielotysięczne tłumy, m. in. liczni dziennikarze krajowi i zagraniczni.

Nad trumną w imieniu Henleina wygłosił przemówienie przewodca okręgowy Barwig, oświadczając m. in.:

„Stoimy nad trumną kolegi, o którym urzędowy komunikat głosi, że zginął śmiercią samobójczą przy przewożeniu do więzienia. Nie po raz pierwszy już się zdarza, że ktoś, komu uśmiechało się życie, wtrącony został za bramy więzienne, by przekroczyć je z powrotem już po śmierci. Zagadnienie winy w tych wypadkach zwykle pozostawało niewyjaśnione. My, żywi, mamy święty obowiązek uczynić wszystko, aby ofiara życia naszego kolegi nie była daremną. W naszej walce ponosiliśmy ofiarę za ofiarą i zawsze my byliśmy winni, zawsze my bywaliliśmy oskarżeni, lecz dzisiaj jest już inaczej, staje

my się oskarżycielami i zwracając się do całego świata, żądamy jeśli mamy nadal żyć w tym państwie, musi nam być dane to, co jest niezbędne do życia. Widok tej trumny pobudza nas do nowych czynów, do dalszej walki o te ideały, dla których zgłasza to młode życie, do walki o nasze prawa i wolność, przeciwko tyranii i poniżeniu”.

Sędzę — mówił dalej prez. Benes — że przewidywane nowe zarządzenia będą korzystne dla państwa i nie spowodują żadnego niebezpieczeństwa dla jednostki i niezależności państwa. Z NACISKIEM PODKREŚLAM FAKT, ŻE NIE ZAJDĄ ŻADNE ZMIANY W STRUKTURZE I POLITYCE DEMOKRATYCZNEJ CZECHOSŁOWACJI.

Nasza wyjątkowa sytuacja zmusza nas do rozwiązania zagadnień narodowościowych.

W końcowych słowach swego przemówienia prez. Benes wzywał obywateli do spokoju, opanowania i optymizmu.

KOGO I CO REPREZENTUJE RZĄD W PRADZE? BERLIN. (Pat). „Berliner Tageblatt” przytacza na czołowym miejscu streszczenie artykułu organu Niemców sudeckich „Die Zeit” stawiającego pytanie, czy rząd praski w swoim obecnym składzie posiada w ogóle prawo występowania, jako partner w rokowańach. Pismo sudeckie wyraża bowiem ze wspólnej deklaracji przedstawicieli mniejszości narodowych zamieszkujących Czechosłowację wniosek, że obecnie rząd czeski reprezentuje mniejszość czeską.

100-lecie urodzin Asnyka

KALISZ. (Pat). Rozpoczęły się w Kaliszu uroczystości poświęcone 100 rocznicy urodzin wielkiego kaliszana, znakomitego poety, Ad. Asnyka.

Rozszerzyć grono zasłużonych

hasłem dzisiejszego zjazdu

Dzisiejszy Zjazd byłych Ochotników Armii Polskiej w Wilnie jest formalnie rzecz biorąc trzecim tego rodzaju Zjazdem w skali ogólnopolskiej. W rzeczywistości jednak jest pierwszym zjazdem, którego uczestnikom przyswieca wyraźnie skrytykowaną myśl przewodnią, mogącą spowodować zaistnienie wielu nowych elementów w naszym życiu politycznym. Chodzi o to, że dotychczas wśród organizacji kombatanckich w Polsce szczególne miejsce pod każdym względem zajmowali Legioniści i Peowiacy jako grupa najlepiej zorganizowana, najbardziej zwarta i decydująca.

Ten fakt nieraz pozwalał zapomnieć,

że stanowią oni zaledwie kadre, zaledwie nikły procent olbrzymiej masy narodu, która stanęła pod bronią na zew Wodza Naczelnego, osłoniła w dniach krytycznych swymi pierściami stolicę. Zapewniła orężowi polskiemu pierwszy raz od czasów Władysława IV decydujące zwycięstwo nad Moskalami.

I niewątpliwie nasze wewnętrzne życie polityczne przez szereg lat ponosiło duże straty z tego powodu, że do grona najlepszych, najbardziej zasłużonych i tych, którym można najbardziej zaufać, zaliczono zbyt małą ilość osób, pomijając bardzo liczne, choć niedość zorganizowane szeregi

młodszych, którzy również chlubnie zdali egzamin osobistego bohaterstwa.

Zdaje się, że te rzeczy obecnie zostały zrozumiane przede wszystkim przez samych zainteresowanych i o ile można wnioskować z nastrojów, w których przyjeżdżają przedstawiciele poszczególnych oddziałów zwłaszcza z zachodniej Polski wywrą oni na dzisiejszym zjeździe duży nacisk w kierunku, jakby to można było nazwać „równouprawnienia w rodzinie zasłużonych”.

W formie ilustracji tych tendencji nurtujących w gronie uczestników Zjazdu przytaczamy głosy niektórych oddziałów:

Rola Związku b. Ochotników Armii Polskiej jest zbyt mała

(Z Oddziału w Kaliszu)

Dotychczasowe Zjazdy Delegatów we Lwowie i w Warszawie były dla nas bardzo emocjonalne, lecz zawiody nasze oczekiwań. Jazdę we Lwowie ograniczył się tylko do poświęcenia sztandaru, natomiast na zjeździe w Warszawie — do załatwienia formalności administracyjnych i wybrania nowego zarządu.

Bracia ochotniczy, czekając na relację zjazdową od swoich delegatów dowiedzieli się o najistotniejszych zagadnieniach ułożenia doli rzesz ochotniczych, a przede wszystkim otrzymaniu zadość uczynienia moralnego dla „swej obywatelskiej służby narodowej w czasie nawały bolszewickiej” nic jednakże nie mówiono, a odnośnie do złożenia memoriału najwyższemu czynnikowi państwowemu w sprawie uprawnień i opieki nad b. Ochotnikami A. P. — załatwiono sprawę dla nas tak doniosłą tylko lakonicznymi depeszymi do premiera i ministra opieki społecznej.

Zjazd Federacji ZOO wprawdzie ustosunkował się przychylnie do naszej akcji i uznał, że i b. Ochotnicy A. P. przyczynili się do Niepodległości Ojczyzny i winni być uznani jako niepodległościowcy, korzystając z uprawnień przysługujących niepodległościowcom, jednakże to nie wyczerpuje sprawy w sensie dla nas pozytywnym, ponieważ w niezadługim po tym czasie na łamach prasy wyrażono, że „historycy współcześni określili ostatecznie, jakie formacje i kto brał rzeczywiste udział w akcji odbudowy Niepodległości Polski” a za tym b. ochotnicy spełnili jedynie ciężary na nich obowiązki — nic ponadto. Jest charakterystycznym, że zjazdy poprzednie zrezygnowały z opracowania własnego projektu ustawy o b. Ochotnikach A. P. w latach 1918—1921, poprzestając na tym, że ministrowie kwestie te załatwiali.

Inicjatywy rządu w tym kierunku jednak nie było i spodziewać się można, że nie będzie, gdyż jak w wyjaśnieniu prasowym czynnik rządowy oświadczyli, kwestia ta może być tylko załatwiona w drodze ustawowej i że obecnie nie ma na to funduszy. Również i posłowie nasi członkowie, na terenie sejmowym nie przejawili żadnej działalności w tym kierunku, a w chwili decydującej przy debatach i uchwaleniu odpowiednich ustaw — widocznie nie chcieli, a może co najsmutniejsze — nie umieli stanąć w obronie tych zapomnianych b. ochotników A. P.

Jest to obecnie bardzo dla nas smutne, że ta dwustutysięczna Armia Ochotnicza, składająca się z elementu patriotycznego, młodzieńczego, pełnego zapалу i zaparcia się, gdy chodziło o decyzję poświęcenia swego życia i krwi, a która przecież zdecydowała w 1920 r. (co przynajmniej nasi starsi niepodległościowcy) o istnieniu Polski została teraz zepchnięta na szary koniec. — Wszak my z skromnością spełniliśmy to, do czego wzywała nas Ojczyzna. Nie afiszowaliśmy się dotychczas naszą rolą, jaką jesteśmy odegrali w chwilach nieprawdę tragicznych. Wszak nie gardłowaliśmy i nie gardlujemy o przywileje, lecz pragniemy

być traktowani należycie. Obecnie mamy rodziny, inaczej zapatrujemy się na życie.

Dla spełnienia jednak tych celów, potrzebna nam jest przede wszystkim praca, która, mówiąc otwarcie, została zmonopolizowana tylko dla jednej części tych, którzy walczyli, a którzy są uznani za niepodległościowców. Dla ochotników z lat 1918—1921 pozostały tylko obietnice i rady, by być cierpliwym.

Zarząd Główny Związku b. O. A. P. w roku bieżącym rozpoczął akcję zatrudnienia b. ochotników A. P., jednakże, jak się przekonał, akcja ta zakrojona na szeroką skalę, rozdmuchana na łamach prasy, jakie wydała wyniki? Nie wiemy, ilu tych ochotników wyjechało na Kresy, lecz wiemy to, że są oddziały, w których znajduje się moc bezrobotnych, a ani jeden nie wyjechał. Gdzież znaleźć podejście do patriotyzmu dla tych ludzi i jakie? Gdzież może nastąpić konkludacja wśród b. ochotników A. P. i praw dziwy lojalizm, jeżeli traktuje się ich per nogom, jeżeli się tylko i teraz stało tylko wymaga poświęcenia?

Lecz dziś za to mamy również pełne prawo żądać, by traktowano nas należycie, a nie jako obywateli II klasy, jako coś pośledniego w społeczeństwie.

Postulaty b. Ochotników

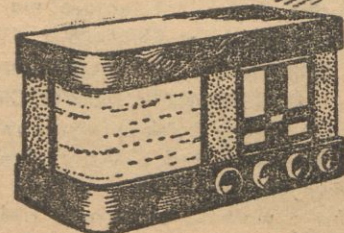
(Z Oddziału kaliskiego)

- 1) Żądamy wprowadzenia w życie testamentu Naczelnego Wodza Pierwszego Marszałka Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego, jak i zrealizowania obietnic, głoszonych w odezwach w czasie dla Polski najkrytyczniejszym.
- 2) Żądamy znówelizowania ustawy o niepodległościowcach i rozszerzenia jej dobrodziejstwa na b. ochotników A. P., gdyż ustawa ta niesłusznie pomija swych najlepszych obywateli w prawach niepodległościowców.

3) Ochotnicy wojenni w równej mierze, jak legioniści i peowiacy w zaraniu walk o niepodległość Ojczyzny, poświęcali swoje życie, zdrowie i niejednokrotnie i mienie, a położone zasługi dla odzyskania Niepodległości przez ochotników wojennych tak na froncie, jak i w kraju winny być również podstawą do uzyskania prawa zapewnienia pracy i opieki dla ich rodzin. Nie można zapominać o jednych, a oceniać tylko zasługi drugich.

4) Domagamy się zupełnego zlikwidowania bezrobocia wśród b. ochotników A. P. oraz stałego zatrudnienia dla pracowników umysłowych i fizycznych b. O. A. P. w instytucjach i zakładach, fabrykach itp. warsztatach pracy tak rządowych, jak i samorządowych oraz prywatnych i to bez żadnych ograniczeń wieku i cenzusu, jeżeli tylko do pracy tej się nadają, mając odpowiednią rutynę w danym kierunku. Wszak i ochotnicy wojenni wskutek swej służby wojennej również niejednolite mieli możliwości ukończenia rozpoczętych nauk.

ECHO 128-Z (NA PRĄD ZMIENNY 110, 120, 130, 150, 220, 240 V). 3-LAMPOWY (2 pentody i lampa prostownicza) ODBIORNIK WYSOKIEJ KLASY, 3 ZAKRESY FAŁ. GŁOSNIK DYNAMICZNY O PIĘKNYM TONIE ZASIĘG IMPONUJĄCY. REGULACJA TONU I SIŁY, ODBIORU. WBUDOWANA ANTENA ŚWIETLNA. SKRZYŃKA ZE ZŁOCISTEJ BRZOZY. **Zł. 225.—** za got.

ECHO 129-Z (NA PRĄD ZMIENNY 110, 120, 130, 150, 220, 240 V). 3-LAMPOWY 2 PENTODY I LAMPY PROSTOWNICZE ODBIORNIK O EUROPEJSKIM ZASIĘGU. 2 ZAKRESY FAŁ. GŁOSNIK MAGNETYCZNY Z WOLNODRGAJĄCĄ KOTWICZKĄ. WBUDOWANA ANTENA ŚWIETLNA. SKRZYŃKA Z ORZECHA KAUKASKIEGO. **Zł. 185.—** za got.

SPŁATY DO 15 MIESIĘCY.

SPRZEDZ W CZŁOŁOWYCH SKŁEPACH RADIOWYCH.

5) Obniżenia świadczeń na rzecz skarbu państwa od kupców i rzemieślników z tytułu podatku do 50% wymiarów, a to dla polepszenia ich doli i możliwości rozwinięcia warsztatów pracy.

6) Domagamy się działań osadniczych dla b. O. A. P. z przeprowadzanych parcelacji majątków państwowych, czy prywatnych przy 50% niższej cen szacunkowych ogólnie przyjętych. Tą drogą b. O. A. P., rolnicy, będą mogli stworzyć sobie samodzielne warsztaty pracy.

7) Domagamy się indywidualnych 50% zniżek na PKP dla wszystkich członków b. O. A. P.

8) Domagamy się, by dzieci b. O. A. P. przyjmowane były do państwowych szkół średnich narówni z uprzywilejowanymi i by zastosowana została 50% ulga w opłacie tak sy administracyjnej.

9) Domagamy się, by zostali uznani i przyznane prawa niepodległościowców wszystkim członkom b. O. A. P., którzy udowodnią swoje wstąpienie do szeregów wojskowych, jak również by zostali oni zarejestrowani w Burze Historycznej.

10) Oczekujemy wybudowania przez czynnik rządowy na koszt skarbu państwa dla b. ochotników A. P. sanatorium leczniczo kuracyjnego.

11) Każdy Oddział Zw. b. O. A. P. winien otrzymać koncesję na sprzedaż napoi alkoholowych lub na hurtownię tytoniową, którą prowadzić winien we własnym zakresie, by osiągnąć środki na doraźne potrzeby dla członków oddziału.

12) Żądamy, by wszyscy emeryci państwowi i samorządowi, posiadający dostateczną emeryturę, zostali zwolnieni z zajmowanych stanowisk, a na ich miejsce powołano uprzywilejowanych. Również winni być pozwalniane zamężne kobiety, których mężowie mają posady.

13) Z uwagi na to, że i dotychczas, choć już w mniejszym stopniu, istnieje kumulacja posad i uposażeń, wówczas, gdy tysiące b. ochotników A. P. i innych obywateli jest bez pracy i bez środków do utrzymania swoich rodzin, jak również, że przy dietach głodowych istnieją i diety luksusowe, istnieją również lukratywne posady i stanowiska, a inni zaś swoją ciężką pracę nie mogą nawet wyżywić swoich rodzin — powinna być ta szalona dysproporcja zniesiona, przez odpowiednie uspołecznienie mas, ustalenie sprawiedliwego wynagrodzenia za pracę, bez tak szalonej rozpiętości, jak to się dzisiaj obserwuje i przez zrealizowanie w życiu państwowym i społecznym sprawiedliwości społecznej.

Zrealizujmy więc postanowienia Konstytucji, ŻE POLSKA JEST WSPÓLNYM DOBREM JEJ WSZYSTKICH OBYWATELI.

Nawet bez mięsa można sporządzić
wyborny rosół lub posilną zupę używając

Fach i scholastyka

Cała prasa polska przepełniona jest artykułami na tematy szkolno-młodzieżowe. Przeważa ton Jeremiaszów. Szkoły są przepełnione. Tysiące młodzieży znalazło się poza programem.

Pisaliśmy już w swoim czasie o potrzebie zakładania szkół przez organizacje społeczne. Cieszymy się, że Związek Osadników zakłada gimnazjum (miejmy nadzieję zawodowe, a nie ogólnokształcące). Sądzimy, że znajdują się i inne organizacje społeczne, które pójdą za tym dobrym przykładem.

Dziś jednak pragniemy poruszyć i altera pars. Gdyby jakiś Francuz, Hiszpan czy Włoch nie mówiąc już o Anglikach, czy Holendrach przeczytał zale naszych Jeremiaszów z powodu, że nie wszystkie baki zmieściły się „w gimnazjum”, nie bardzo by zrozumiał nawet o co chodzi. Nie zmieściły się? No to chwała Bogu. Niechże idą do sklepu, do fabryki, niech wcześniej zaczynają żyć. Chcą się czegoś nauczyć? Bardzo proszę. Mamy zatrudnienie kursów prywatnych i samorządowych, państwowych i korporacyjnych, płatnych i bezpłatnych!

Zatręsienia kursów w Wilnie nie ma i w tym jest właśnie duża część naszej biedy szkolnej. A tymczasem prawie każda większa organizacja społeczna mogłaby takie kursy stworzyć. Jesteśmy w przededniu zmotoryzowania naszych rzek i naszych szos. Rezerwa sił nauczycielskich wyczerpuje się. Prasa Polski Zachodniej alarmuje coraz bardziej z powodu braku fachowców. A my wszelkie środki zaradcze widzimy tylko „w gimnazjum”.

Zamiast organizować kursy dla dyletantyzowanych przymusowo mas młodzieży, robimy przeszkalanie speców, nieraz łysych i siwych. Podstawą każdego fachu jest inteligencja. Jedną wiecieczką do Finlandii da więcej, niż nudziarstwem całowakacyjne.

W rzekomej trosce o „poziom oświaty” mieści się nieraz daleko więcej tęsknoty do scholastyki, niż tęsknoty do fachu. Bo fach w zrozumieniu zachodnio-europejskim to podstawa do życia, ale nie patent na życie. Takich patentów nikt tam nie wydaje. W społeczeństwie polskim, zwłaszcza Ziemi Wschodnich

pokutuje przedwojenne uprzedzenie dla pewnych fachów i kult dla innych.

Spotykałem podczas wakacji sympatycznych młodzieńców, trudniących się zawodowo fotografią. Zarabiali po 40 złotych dziennie i uważali się za straconych aniołów. Dlaczego? Bo nie zarabiali 3-4 zł dziennie, jako urzędnicy agencji pocztowych, biali murzyni świata urzędniczego.

Z taką psychologią można stworzyć przedwojenną Galicję bis, ale dobrobytu się nie stworzy. Nie należy stwarzać dla młodych pokoleń zbyt długiego wstępu do życia. Z dwójga złego nawet indywidualnie lepiej jest wejść do życia samodzielnego zbyt wcześnie, niż zbyt późno.

Sprawiedliwość każe jednak poruszyć i inną stronę medalu. Najwięcej zniechęca naszą młodzież do uczenia się fachu, współczesne niewolnictwo t. zw. bezpłatna praktyka. Daje ona szerokie pole do niestęchanych nadużyć i powinna być ścigana nie tylko przez Min. Pracy i Opieki Społecznej, ale i przez Prokuraturę.

Przymywanie i zwalnianie pod

byłe pretekstem praktykantów jest karygodnym społecznie, wykorzystywaniem naszych bolączek socjalnych. Patron zachodni płaci nawet za 3 godziny jednorazowej pracy przelotnego pracownika. U nas praktyka bezpłatna trwa nieraz całe miesiące... po których następuje nowa seria niewolnictwa.

Pozornie praktyka bezpłatna jest drogą do fachu. W gruncie rzeczy zraża młodego człowieka do pracy, a nieraz popycha go na złą drogę. Bo nie tak nie zachęca do uczenia się jakiegoś fachu, jak pierwszy własny zarobiony grosz. Każdy zresztą pamięta to doskonale z własnego życia.

Wyróżny przedział pomiędzy pracą, a bezrobociem, przykry może dla naszego sentymentalizmu, jest socjalnie niezbędny. Wówczas dobrze zorganizowane kursy zawodowe będą miały powodzenie wśród młodzieży. Fach nie będzie już pretekstem do wyzysku.

Parcie naszej młodzieży do zawodów „honorowych” ma również przyczynę w zjawisku napozór drobnym,

ale w gruncie rzeczy ważnym. De mokrącją romańską używa słowa pan do każdego. Anglicki mówią do każdego poufale, jak do przyjaciela. Państwa totalne białe i czerwone wprowadziły jeden rodzaj pozdrowienia.

Tylko jedna Polska zachowała przedwojenne tykanie dla jednych, a „pan” dla innych. Czas najwyższy te rzeczy prawnie uregulować. Posiadamy piękną formę harcerską „druhu”. Nasz „pan” ma głębokie tradycje historyczne.

Tykanie powinno być ścigane z urzędu i karane z urzędu, jako zniesławienie.

Nasza młoda generacja ludowa i robotnicza najpełniej dojrzała już do ochrony swojej godności osobistej.

Ochrona godności osobistej każdego pracownika, bez względu na rodzaj pracy wykonywanej przyczyni się do regulacji podaży sił, rozdzieli je bardziej równomiernie pomiędzy urzędy, a handel i przemysł. Zagadnienie młodzieżowe nie jest tylko zagadnieniem szkolnym. Jest również zagadnieniem przebudowy naszej psychiki obywatelowej.

Kazimierz Leczycki.

Martyrologia mniejszości polskiej w Rosji Sowieckiej

Poza wschodnią granicą Polski, na olbrzymich przestrzeniach Rosji Sowieckiej zamieszkuje ponad milion naszych rodaków. Część z nich to mieszkańcy Ukrainy i Białorusi, ziem należących ongi do Polski, dziś odcięci od ojczyzny kordonem granicznym. Reszta — to potomkowie dawnych zesłańców politycznych; dalej emigranci, którzy na długo przed wojną światową wyemigrowali do Rosji w poszukiwaniu zarobku i wreszcie przymusowo wysiedleni przez Moskwę w głąb rosyjskiego imperium mieszkający obecnych ziem polskich, którzy z różnych względów nie mieli możliwości powrotu do kraju. Mieszka tam również nieliczna grupa Polaków, których swego czasu pociągnął ustrój sowiecki; złudną perspektywą lepszych warunków bytu.

Los tych wszystkich Polaków, nie wyłączając komunistów, jest n czym innym, jak dalszym ciągiem martyrologii Polaków, ciemiężonych przez Moskwę.

Początkowo bolszewicy dla celów politycznych prowadzili pozornie liberalną politykę mniejszościową, a jej zewnętrznym wyrazem były utworzone w r. 1922 dwa tak zwane

POLSKIE OKRĘGI AUTONOMICZNE:

im. Dzierzynskiego na Białorusi, w okolicach miasteczka pogranicznego Kojdanowo i im. Barchlewskiego — na Wołyniu w Antoninach. Zamieszkiwała je zwarła masa 600 tys. Polaków. Ponieważ grupa ta nie dała się wynapodować przez nasyłanych z Moskwy żydowskich agitatorów komunistycznych, więc rozdrażnieni Moskale szybko pokazali swoje prawdziwe oblicze. W ZSRR rozpoczęła się okrutna fala prześladowań antypolskich.

Ponieważ najsilniejszą ostoją polskości w Rosji był katolicyzm, który silnie wyodrębnił Polaków od prawosławnych Rosjan, więc

FAŁA PRZEŚLADOWAŃ

przede wszystkim uderzyła w Kościoł. Od 1928 r. do 1934 r. na samej tylko Ukrainie aresztowano 59 księży. W r. 1935 dalszych kilkunastu. Jednocześnie zaś pozamykano kościoły, zamieniając je na kluby komunistyczne. Dziś w całej Rosji sowieckiej na milion Polaków na wolności przebywa tylko jeden ksiądz, tak, że w dniu 12 maja 1938 r. personel polskiej ambasady w Moskwie oraz konsulałów w Kijowie, Leningradzie i Mińsku musiał nabożeństwa żałobnego w rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego słuchać przez radio z Polski — bowiem

w żadnym z tych miast nie była czynna ani jedna świątynia polska.

Z równą zaciekłością i bezwzględnością jak religia, został również

ZAATAKOWANY I JĘZYK POLSKI.

Zaczął się masowe zamykanie szkół. W Mińsku przy Związku Pisarzy Sowieckich zlikwidowano sekcję polską. Represjom uległa nawet prasa komunistyczna wydawana w języku polskim. W Moskwie zamknięto „Trybunę Radziecką”, w Mińsku „Orkę”, w Kijowie „Naszą Niwę”. Ostatecznym aktem urzędowym walki z polskim językiem była zmiana w lipcu r. b. konstytucji białoruskiej, z której język polski wykreślono, jako jeden z języków urzędowych, wprowadzając na jego miejsce rosyjski.

Ale wszystkie te wysiłki nie zdołały spowodować rusyfikacji Polaków. Wobec tego Moskwa chwyciła się drakońskiego środka, który ostatecznie ma zniszczyć żywioł polski w ZSRR. W r. 1936

ZLIKWIDOWANO AUTONOMICZNE OKRĘGI NARODOWOŚCIOWE.

Setki tysięcy Polaków wyrugowano z ich odwiecznych sadyb i pognano szlakami dawnych zesłańców polskich, bojowników o wolność ojczyzny z r. 1830, 1863 i 1905, w fałgę północnej Syberii i w stepy środkowej Azji. A i tu nie zostawiono ich w spokoju. Gdy Polacy przybyli do Taszkientu i założyli tam klub polski, został on szybko przez władze sowieckie zamknięty, a motywem tego zarządzenia był fakt, że założona przy klubie katolicka kaplica była zawsze przepelniona, gdy jednocześnie tzw. „czerwony kajak” komunistyczny świecił pustkami.

Orgia prześladowań polskich nie ustaje. Na całym obszarze ZSRR Polacy są wszędzie zwalniani z pracy: nawet ci, którzy zrusyfikowali się, żeniąc się z Rosjankami i dla których dowodem polskości pozostało tylko nazwisko. Wciąż mają miejsce masowe aresztowania, przy czym wszyscy aresztowani są skazywani na wyroki

NIE MNIEJSZE NIŻ 10 LAT.

i kierowani do ciężkich robót przymusowych. A powodem aresztowania może być nawet fakt oskarżenia przez sąsiadów o słuchanie przez radio audycji z Polski.

Prześladowań tych nie uniknęli nawet komuniści polscy, którzy w naiwnej wierze w komunizm rosyjski dobrowolnie udali się do ZSRR. Aresztowani zostali niemal wszyscy przywódcy komunistyczni pochodzenia polskiego, których zastąpiono działaczami żydowskimi. Odwieczna nienawiść Moskwy i żydostwa do polskości, nienawiść zrodzona ze świadomości swej niższości kulturalnej objawia się coraz bardziej w beznadziejnej wściekłości, którą Moskwa wyładowuje na ludziach bezbronnych.

A. Wałęski.

Ustalenie specjalnej odznaki dla b. Ochotników

Otrzymałmy obok wielu innych postulatów i memorialów podobnej treści przytoczonych na str. 3 postulatów memorial, zawierający między innymi następujący ustęp:

„Zwracamy się do Ciebie, Kochany Naczelnym Wodzu Nasz, aby na tym jeździe w Wilnie w uznaniu naszych ofiarnych zasług byś był łaskaw nadać nam to zaszczytne odznaczenie, na którym będzie widnieć napis: „Pierwszym Młodym Ochotnikom Ojczyzny w 1918-20 r. Na-

ród.” Stanie się ono dla nas symbolem tego co zdziałaliśmy i umocni nasze poczucie nierozdzielnej łączności z Armią, której zadania w obecnej dobie mają pierwszorzędne znaczenie. Prosimy Cię usilnie o ten przywilej, z którego korzystają nasi bracia poprzednicy niepodległościowcy, wyłączając oczywiście z tytułu tego materialne korzyści dla siebie.

Przepisał memorial Członek Zarządu Ochotników Armii Polskiej w Łodzi Osrodek Władysław.

Radością życia jest uroda!

Osiągnąć ją może każda Pani, która używa stale i wyłącznie MYDEŁ PRZETŁUSZCZONYCH, PUDRÓW i KREMÓW

Laboratorium Chemiczno-Farmaceutycznego
M. Malinowskiego
Warszawa, ul. Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych firmach.

15 lat więzienia za niepełnioną zbrodnię

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznał wczoraj ciekawą sprawę. 25 grudnia 1936 roku znaleziono w lasie państwowym w pobliżu wsi Zaścianki, gminy prużańskiej, zwłoki zamordowanego w bestialski sposób gajowego lasów państwowych, Franciszka Solichy. Gajowy został zamordowany siekierą. Sprawcy zabójstwa pozostali na razie niewykryci.

Dopiero po upływie tygodnia do posterunku policji w Prużanach zgłosiły się dwie niewiasty, Szylińskie i oświadczyły, że gajowego Solichę zamordował ich brat Tomasz Szylińscy wraz ze swoim przyjacielem Aleksandrem Kleptuchą. Meldujące oświadczyły przy tym, że cały tydzień ukrywały ten fakt, lecz dręczone wyrzutami sumienia postanowiły zeznać prawdę.

Obu domniemyanych morderców aresztowano. Sąd Okręgowy skazał każdego z nich na 15 lat ciężkiego więzienia. Skazani uporczywie nie przyznawali się do winy i zaskarżyli wyrok pierwszej instancji.

W Sądzie Apelacyjnym sprawa przybrała nieoczekiwany obrót. Zawezwani dodatkowo świadkowie stwierdzili z całą stanowczością, że skazani nie brali udziału w zbrodni i padli ofiarą wyrafinowanego planu siostr Szylińskich, które, chcąc zagarnąć część ojcowizny, przypadającą bratu, postnowiły go pozbyć się.

Sąd Apelacyjny uchylił wyrok pierwszej instancji i obu oskarżonych uniewinnił. Obecnie wszczęte zostanie dochodzenie przeciwko siostrze Szylińskich, którym grozi poważna kara.

(c)

Uczenica napisała powieść

Jedna z wielkich kopenhaskich firm wydawniczych zapowiedziała, iż w najbliższych dniach ukaże się na półkach księgarskich sensacyjna powieść pt. „Długa noc”, napisana przez 15-letnią Dunkę, uczennicę szkoły średniej, Karen Bjersø. Na początku ubiegłego lata wydawnictwo otrzymało rękopis powieści, pisany na różnego formatu i koloru arkuszach papieru listowego, częściowo alfabetycznie, częściowo zaś na maszynie. Już na podstawie stylu można było poznać,

że autorem nie jest dorosły człowiek. Do rękopisu dołączony był zresztą list, wyjaśniający, iż chodzi tu o 15-letnią córkę pewnego nauczyciela z Kopenhagi. Wydawca uznał, iż powieść nadaje się do druku i zapowiedział ją jako wielką sensację. Treść — to opowieść o losach i przeżyciach wewnętrznych dziewczyny w wieku dojrzewania, tzn. samej autorki, powstała podczas długiej, bezsennej nocy.

Pijacy poszukiwani!

Szpital uniwersytecki niewielkiego miasta w USA, Syrakuzy, poszukuje za wszelką cenę pijaków. Pierwszeństwo mają nałogowcy, ale Syrakuzy zadowolą się i przedstawicielami stosunkowo mniej zaawansowanych pijaków. Lekarze tego szpitala odkryli środek chemiczny, który nazwali benzedrinsulfatem, a stanowiący podobno niezwykle skuteczny instrument do walki z pijactwem. Środek ten umożliwił doprowadzenie do stanu trzeźwości pijaka, nawet zupełnie nieprzytomnego — już po godzinie, jak również pozwala na stopniowe leczenie nałogu pijackiego. Wobec tego, iż nadal prowadzone są próby i badania nad skutecznością tego środka, szpital uniwersytecki w Syrakuzach ogłasza po całych Stanach Zjednoczonych, iż szuka pijaków, którym zaofiarowuje wszelkiego rodzaju trunki bezpłatnie.

Ślub z przeszkodami

Zabawny, a zarazem niezwykle charakterystyczny wypadek miał miejsce przed kilkoma dniami w belgijskiej miejscowości Spa. W miejscowym kościele miał się odbyć ślub belgijskiego obywatela z piękną panną, obywatelką bułgarską. Tymczasem jednak, zanim orszak ślubny dotarł do ratusza ukazał się komisarz policji, który... zaareztował pannę młodą. Wywołało to oczywiście powszechną konsternację. Sprawa wyjaśniła się, albowiem Bułgarce uprzednio wydano z terytorium belgijskiego, jako niepożądaną cudzoziemkę. Gdyby komisarz przybył na miejsce pięć minut później, zastałby już tylko obywatelkę belgijską... Rezultat jest taki, że młodzi ludzie będą musieli udać się za granicę, aby się pobrać, a potem Bułgarce będzie już mogła wrócić do Belgii pod nazwiskiem męża.

Dlaczego tak trudno eksportować zboże?

Ministerstwo rolnictwa Argentyny oszacowało obecne zapasy pszenicy, przeznaczone na wywóz przez wszystkie państwa eksportujące na 27 mln ton. Jednocześnie — według tego samego źródła — możliwości wywozu państw importujących sięgają zaledwie 13 mln ton.

Finlandia podejmuje produkcję cukru na własną skalę

W związku z uchwałą co do współpracy państw północnych w dziedzinie zaopatrzenia w środki żywności na wypadek wojny, Finlandia przystąpiła do budowy wielkiej fabryki cukru w St. Andrea.

NA ROK SZKOLNY! TECZKI, TORNISTRY, PIÓRNIKI
oraz wszelkie materiały szkolne
Dla Spółdzielni Szkolnych **ceny hurtowe**
Władysław Borkowski
Wilno, Mickiewicza 5, tel. 372

PIERWSZA POLSKA WYSTAWA SZPITALNICTWA
Warszawa, ul. 6-go Sierpnia (róg Niepodległości)
NOWOCZESNE URZĄDZENIA, CIEKAWY PRZYZRĄDY W RUCHU. — KINO
Wystawa za interesuje każdego. Wystawa otwarta od 10 rano do 8 wiecz.
Wstęp 85 gr., młodzież 55 gr., wycieczki zbiorowe 25 gr. łącznie z dopłatą na Czerwony Krzyż.

Rozkład jazdy statków

„PAN TADEUSZ” i „SOKÓŁ”

kursujących między Wilnem, Kałwarią i Werkami w niedzielę dnia 11, 18 i 25 września 1938 r.

Odjazd z Wilna:

8,50 — 10,10 — 11,30 — 12,50 — 14,10 — 15,30 — 16,50.

Odjazd z Werek:

10,15 — 11,35 — 12,55 — 14,15 — 15,35 — 16,55 — 18,20.

Uwaga: w razie deszczu lub chłodu statki kursować nie będą.

Statki są wolne pod wycieczki. Zamówienie na wycieczki przyjmuje się na I przystanku statków K. Borowskiej, ul. Tadeusza Kościuszki, tel. 15—96. Ceny niskie.

Kolonie żydowskie w Abisynii

Włoskie ministerstwo kolonii opracowało plan osiedlenia Żydów w Abisynii. Oficjalnego ogłoszenia planu osiedlenia należy oczekiwać w najbliższych dniach. Jak podaje „Prager Presse” Żydzi kolonizowani będą na jednym z najbardziej żyznych terenów Abisynii, a ich działalność przemysłowa i rolnicza podlegać będzie ścisłej kontroli Włochów.

Kto i ile godzin pracuje

Ilość godzin pracy w poszczególnych gałęziach przemysłu, przedstawia się w Polsce następująco: w przemyśle metalurgicznym — 45 godzin tygodniowo, w górnictwie — 44, chemicznym — 46, maszynowym — 46, samochodowym — 48 godzin tygodniowo. W porównaniu z innymi państwami europejskimi jest to najmniejsza liczba godzin pracy tygodniowej. Przeciętnie najdłuższe zatrudnienie w przemyśle jest na Węgrzech — 51—55 godzin, a w przemyśle wojennym w Niemczech, gdzie czas trwania pracy tygodniowej wynosi 60 godzin.

SKŁAD MEBLI „Wilenkin”
w Ch. Straż byle kierownik „MEBL-OWIL”
Wilno, Tatarska 20

Zakłady stolarskie i tapicerskie. Posiadamy zawsze na składzie ostatnie nowości różnych mebli. Wykonujemy wszelkie roboty w zakresie meblarstwa i tapicerstwa. Opakowanie i przewożenie mebli.

NOWO OTWARTA BIBLIOTEKA

Teresy Łopuszyńskiej

Wilno, ul. Śniadeckich 3

(róg Mostowej)

Beletrystyka w języku polskim i francuskim. Książki dla dzieci i młodzieży.

Nowości powieściowe.

CHOROZY LECZĄ SIĘ W KRAJU

MORSZAŃSKA SÓL lub WODA GORZKA

Silniejsza i skuteczniejsza w działaniu niż podobne środki zagraniczne jest nasza SÓL MORSZAŃSKA lub GORZKA WODA MORSZAŃSKA. Stosuje się przy niedomaganiach żołądka, przy zaparciu stolca, cierpieniach wątroby. Łączyć w apt. skł. apt.

Fenomenalny góral z Podkarpacia budzi sensację na konkursie opery warszawskiej

Wielką sensację w Teatrze Wielkim w Warszawie wywołało pojawienie się śpiewaka z Bożej łaski, który zaimponował wszystkim pięknym tenorem. Jest to góral Eugeniusz Jaciów z miejscowości Ławoczna pod Stryjem.

Dowiedziawszy się o mającej się odbyć próbie głosu fenomenalnego górala, udaliśmy się do studium operowego i korzystając z tego, iż kierownik chóru dyr. Kubiak i dyr. Opery Dołżycki są zajęci próbą całego zespołu, przeprowadzamy krótką rozmowę ze śpiewakiem.

Jak się okazuje Jaciów przybył na piechotę do Warszawy, przeczytawszy w jednym z pism o konkursie, jaki urządza dyrekcja Opery. Droga nie była trudna, powiada, bo już raz był tego roku na piechotę w Warszawie, kiedy to jego rodzina wiośka wysłała go, jako delegata do gen. Kasprzyskiego, z prośbą o interwencję w sprawie upłaty pożyczek.

Smukły, ciemnonocny chłopak opowiada o

swoim życiu i przygodach, jakie go spotkały. Pierwszy raz, jak szedł, to mu się nawet dobrze powiodło, bo śpiewał po drodze w kawiarniach i restauracjach. Najbardziej mu się podobał Zamość, gdzie rozentuzjasmowana publiczność jednej z kawiarni ofiarowała mu 80 zł. Teraz to było gorzej. Spieszył się na konkurs, nigdzie nie zatrzymał się i często gęsto trzeba było przymierać głodem.

Muzykalny góral jest robotnikiem kolejowym i od najmłodszych lat czuł wielką potrzebę do śpiewu. Gdy trochę podrośł, uprosił księdza proboszcza w Ławocznej, ażeby pozwolił mu uczyć się grać na fisarmonii. W przeciągu roku, nie znając ani jednej nuty, grał już prawie wszystkie melodie kościelne i był nieodzownym pomocnikiem proboszcza przy nabożeństwach. Ale coś ciągle go ciągnęło, ażeby kształcić głos i móc zaśpiewać przed szerszą publicznością. To też dowiedziawszy się o konkursie w Warszawie, przybył niezwłocznie do stolicy i po 2-dniowym poszukiwaniu Teatru Wielkiego,

dotarł wreszcie do celu swych marzeń.

Tymczasem próba chóru skończona. Wychodzimy więc z góralem do sali, gdzie ma się odbyć próba głosu. Cały aeropag dyr. Dołżycki, dyr. Falkowski, wreszcie kierownik chóru, Kubiak przysłuchują się z zaciekawieniem.

Najprzód próba rozpiętości głosu. Fenomenalny góral bierze zupełnie lekko górę C. Po czym zaczyna śpiewać „szlagiery”. Ale nie o to chodzi słuchaczom. Po długich namowach wreszcie ze wstydem jakimś zaczyna góralskie piosenki. Głos o bardzo pięknym brzmieniu robi wrażenie nawet na tak otrząskanych ludziach, jak członkowie dyrekcji Opery. Skąpy w pochwałach dyr. Dołżycki powiada: — „Surowy głos, bo surowy, ale to piękny liryczny tenor”.

Jak dotychczas Jaciów korzystał z opieki Opery Warszawskiej, która mu dawała nocleg i utrzymanie. Niewątpliwie znajdują się jednak ludzie, którzy zainteresowani fenomenalnym śpiewakiem pośpieszą mu z pomocą.

Rowerem po Francji

Gospody dla młodzieży

(Korespondencja własna)

Binie we wrześniu.

W Polsce opowiadano mi, że we Francji i w Anglii, w Belgii, Holandii i Niemczech również istnieją rozsiadane gęsto po całym kraju gospody dla młodzieży. To, co się dodawało przy tym należy, jak się okazało, do jednej ze stałe wyrażanych fanatazji o zagranicy. Mówiono mianowicie o wspólnych domach, willach i hotelach, przy czym dodawano zawsze cały szereg pikantnych uwag na temat wspólnych sal dla chłopców i dziewcząt.

Otóż nie podobnego. W czasie mojej podróży stale się zatrzymuję w gospodach dla młodzieży i mam możność przyjrzeć się ich organizacji. Przede wszystkim jest to rzecz, którą trudno przyrównać do czegośkolwiek u nas. Nie są to bowiem ani schroniska ani hotele. Osoby dobrej woli, starannie dobierane, otwierają gospodę. Zazwyczaj mieści się ona przy rodzinie, pracującej na roli. Gospoda składa się z lokalu osobnego dla dziewcząt, osobnego dla chłopców, przy czym regulamin zabrania wzajemnego odwiedzania się w lokalach do spania. Sypia się w salach ogólnych, czasami w stodołach, po strychach, na siennikach umieszczonych bardzo często na podłodze. Domki, w których mieszczą się gospody są zazwyczaj najbardziej obdrapane i niepozorne, jakie można tylko znaleźć w okolicy. Trzeba jednak przyznać, że czasami zdarza się oberża nawet w pałacu, o ile jest to pałac, wystawiony na licetacie.

„Gospoda nie jest tanim hotelem” — mówi deklaracja związku schronisk dla młodzieży. Organizacja polega na współpracy podróżującej młodzieży i gospodarzy. Wszyscy — i gospody i goście — płacą roczny hacracz związkowi, który wydaje karty członkowskie, odznaki, plany, przewodniki i upoważnienia. Młodzież, zatrzymująca się w punktach oznaczonych (jest ich przeszło 200 we Francji) jest obowiązana do przestrzegania porządku, mycia naczyń po jedzeniu, nawet do pomocy w przyrządzaniu pożywienia. Wszystko to stwarza atmosferę „wędrującej rodziny” — zupełnie inną, niż nawet w najlepiej urządzonej schroniskach. Koszta utrzymania są w porównaniu z kosztami hotelowymi o połowę tańsze, przy czym gospody znajdują się we wszelkich miejscach, godnych zobaczenia. Brak sztywności.

ci w organizacji gospód powoduje również zdrową konkurencję o lepsze i sympatyczniejsze warunki.

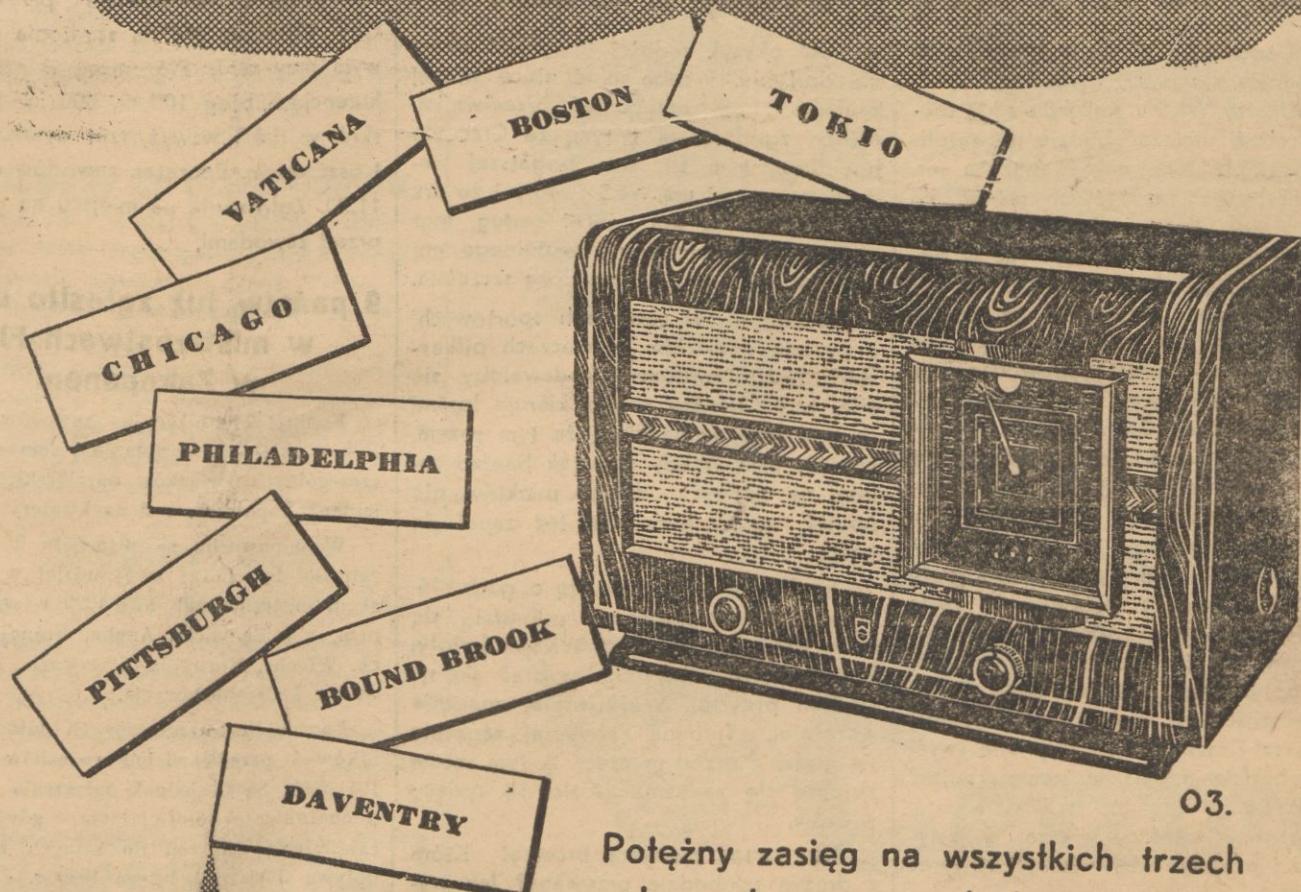
Młody człowiek, który przyjeżdża do zwykłego, wiejskiego domku, nie chcąc zaczyna brać udział w życiu gospodarzy, poza tym ma przyjemność troszczenia się o siebie sam. W ten sposób zacieśniają się więzy między wsią i miastem, nabiera się szacunku dla cudzej pracy, ponieważ się ponosi część jej trudności. Pomiędzy już zupełnie zalety edukacyjne tego systemu.

Okazuje się jednak, że z gospód tych korzystają przede wszystkim cudzoziemcy. Za każdym razem stawią oni większość bawiących w gospodzie gości, dotąd spotkałem mnóstwo Anglików, Amerykanów, Czechów, kilku Rosjan, Jugosłowian, Niemców, Belgów itd. Najmniej spotyka się tutaj Francuzów. To samo zresztą zjawisko da się podobno zauważyć i za granicą. Tak twierdzili Anglicy i Belgowie. Jeśli chodzi o zawody, to cudzoziemcy są to przeważnie studenci, uczący się w Paryżu, albo przybywający do Francji na wakacje. Naodwrot jeśli chodzi o młodzież francuską, są to przeważnie pracownicy fryzjerzy, cukiernicy, piekarzy, ciężko pracujący na swój chleb. Studenci francuscy zapełniają w tej chwili prawdopodobnie oboże angielskie, belgijskie i niemieckie. Współżycie podróżującej młodzieży jest doskonałe, kontakty nawiązują się bardzo szybko. Z poza wielu języków i zwyczajów przemawia młodość.

Bardzo interesujące jest zestawienie środków lokomocji. Najmniej podróżuje po mieszczańsku — koleją i autobusem. Tylko młodzież pracująca przybywa tak na zakończenie tygodnia na dwa dni do gospody dla wypoczynku. Bardzo wielu podróżuje rowerami (czasem nawet motocyklami). Jednak olbrzymia przewaga jest po stronie piechurów. Nie trzeba się zaraz przejmować — oni nigdy nie robią więcej niż trzy kilometry piechotą. Za miastem zatrzymują pierwsze napotkane auto, zmierzające w pożądanym kierunku i wprasza się do środka. Jest to t. zw. „auto-stop”, bardzo chętnie uprawiany w Ameryce, w Anglii i we Francji. Anglicy, Amerykanie z zasady używają tylko tego środka komunikacji. Cóż, tylko że do tego trzeba być krajem dobrze zmotoryzowanym.

ernő.

WSZYSTKIE TE STACJE MOŻNA USŁYSZEC!

03.

Potężny zasięg na wszystkich trzech zakresach zapewnia doskonały odbiór niezliczonych, nieznanych dotychczas stacji zamorskich. Wytworna szata zewnętrzna supera 6-39 jest ozdobą każdego mieszkania. System ratalny Philipsa umożliwia nabycie supera 6-39 na bardzo dogodnych warunkach. Demonstracje w czołowych firmach radiowych.

PHILIPS Super 6-39

aplisy na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy USB

Dziedzinat Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego USB podaje do wiadomości, iż zapisy na wydział będą się odbywały w terminie od 12 do 22 września. Przyjęcia dokonywane będą na podstawie konkursu matur. Ilość miejsc na wydziale, a w szczególności na kierunku chemicznym jest ograniczona. Nowostępujących obowiązują badania lekarskie w Klinice Wewnętrznej USB, z wyjątkiem kandydatów, posiadających kategorię A, którzy w bieżącym roku akad. będą powołani do służby wojskowej.

Na Targi Północne

16 września rb. odejście z Warszawy do Wilna pociąg popularny organizowany przez Ligę Popierania Turystyki Delegaturę w Warszawie na dwudniową wycieczkę pod hasłem: „Na Targi Północne”.

Pociąg odejście ze st. Warszawa Wil. dnia 16 września o godz. 22 m. 05, powróci do st. Warszawa Wil. w dniu 19 września o godz. 4 m. 25.

Wilejka czeka na drugą szkołę

W szkole powszechnej w Wilejce od kilku lat wszystkie klasy są równoległe i wszystkie przepełnione. W ostatnim roku szkolnym ubyło (ukończyło) 56 uczniów. Teraz zaś przybyło 140. Wszystkich jest około 800.

Daje się zauważyć ciekawy zwrot w ustosunkowaniu się miejscowej ludności do nauki. Jeszcze nie tak dawno stosunkowo wielu starało się uchylić od obowiązku posyłania dzieci do szkoły. Obecnie nawet najbardziej z najdalejzych periferii miasta przychodzą prosić, aby 6-letnie dzieci przyjmowano do I oddziału.

Wielu kandydatów do klas młodszych i starszych będzie musiało siedzieć w domu, bo klasy są przepełnione. Na przykład: klasa V liczy 65 dzieci. W izbie dało się zmieścić tylko 20 dwuosobowych ławek, siedzą więc w nich po troje. Reszta (5) wędruje. Siedzą tam gdzie są wolne miejsca — nieobecnych uczniów. Czy w takich warunkach może być normalna praca!

Niektóre daty związane z 20-leciem walk o wyzwolenie ziem b. W. Ks. Litewskiego

10.IX. 1918. — Z inicjatywy kpt. Stanisława Bobiatyńskiego powstaje w W. Litwie Związek Wojskowych Polaków, działający konspiracyjnie.

7.X. 1918. — Związek wybiera stały zarząd (prezes — kpt. Stanisław Bobiatyński, wiceprezes — płk. Józef Borodicz) i tworzy filie na prowincji.

20.X. 1918. — „Krwawa niedziela” w Wilnie.

28.X. 1918. — Szef sztabu generalnego gen. Rozwadowski mianuje gen. Wła-

dyśława Wejtkę kierownikiem wszelkich formacji samoobrony na Litwie i Białorusi. Początek Samoobrony Litwy i Białorusi. Akcja w Mińsku.

10.XI. 1918. — Pierwszy rozkaz Samoobrony Litwy. Kapitan St. Bobiatyński zostaje mianowany podinspektorem Samoobrony Litwy z prawami dowódcy dywizji.

12.XI. 1918. — Początek Samoobrony Grodzieńskiej.

20.XI. 1918. — Pierwszy rozkaz płk. Józefa Borodicza, jako naczelnika Samoobrony Krajowej gub. wileńskiej.

8.XII. 1918. — Dekret Naczelnego Wodza o przyjęciu do WP gen. Wejtki.

9.XII. 1918. — Dekret Naczelnego Wodza o przyjęciu do WP gen. Sulewskiego.

29.XII. 1918. — Reorganizacja Samoobrony Litwy i Białorusi, — powstanie Okręgu Wojskowego Litwy i Białorusi.

30.XII. 1918. — Rozkaz mobilizacyjny gen. Wejtki.

1.I. 1919. — Polacy obejmują władzę w Wilnie.

2—5.I. 1919. — Walka z komunistami w Wilnie (zdobycie „Wroniego gniazda”), potyczki z Niemcami (śmierć por. Rauby i 4 szereg.), walki z wojskami sowieckimi pod Niemenczynem, na Połpięszce, Antokoju, pod Nową Wilejką.

5.I. 1919. — Oddziały polskie opuszczają Wilno.

6.I. 1918. — Umowa z Niemcami i odjazd kolejną do Łap części Samoobrony. Powstanie Oddziału Dąbrowskiego i początek przemarszu.

Samoobrona Litwy i Białorusi — 28.X — 29.XII. 1918 — 5.I. 1919.

Samoobrona Grodzieńska — 12.XI. 1918 — 15.I. — 7.III. 1919.

Dowództwo Obrony Kresów w Grodzie — 1.II. — 28.IV. 1919.

Powstanie w Nieświeżu — 15—16.III. 1919.

Powstanie na Brzławszczyźnie — 5—27.VI. 1919.

Uwaga: Uroczystości dwudziestolecia Samoobrony Litwy i Białorusi odbędą się w Wilnie 10 i 11 grudnia 1938 r.

O dwie godziny przerwy obiadowej w sklepach spółdzielczych

Pracownicy spółdzielczy przystąpili do akcji o wprowadzenie 2 godzin przerwy obiadowej w spółdzielniach. Jak dotychczas z własnej inicjatywy dwugodzinne przerwy obiadowe wprowadziły: Gospoda Spółdzielcza w Warszawie na Żoliborzu, Spółdzielnia w Borystawiu, Drohobyczu, Pruszkowie i Ustroniu, dalej Spółdzielnia Kolarzy w Nowym Sączu i Robotnicza Spółdzielnia „Łączność”.

W najbliższym czasie odbędzie się wspólna konferencja związków zrzeszających pracowników sklepowych w handlu prywatnym i spółdzielczym dla wspólnego przeprowadzenia akcji, która na 12—14 godzinnego dnia pracy dotychczas stosowanego, jest palącą koniecznością.

Komu i ile dał Fundusz Pracy w Wilnie

Fundusz Pracy w roku 1938/39 uruchomił na terenie miasta Wilna kredyty na roboty publiczne na przeszło 3.5 miliona złotych.

Wykaz prac, prowadzonych za te pieniądze, przedstawia się następująco.

L. p.	K O M U	Na jakie roboty	I l e
1	Zarz. M. Wilno	Budowa ulic	235.000 — dotacja
2	"	"	+ 200.195 kredyt
3	"	"	materiałowy
4	"	Budowa ul. Tyzenhauzowskiej	200.000 — dotacja
5	"	wylotu ul. Legionów	500.000 —
6	"	kanalizacji i wodociągów	150.000 — poz.
7	"	"	+ 39.995,68 kredyt
8	"	"	materiałowy
9	Urząd Wojewódzki	wału ochronnego	220.000 — dot.
10	"	elekt. wod. w Turniszczach	1.000.000 — poz.
11	"	stadionu na Pióromoncie	10.000 — dot.
12	"	Roboty wodno-komunikacyjne	75.000 — dot.
13	"	Budowa drogi Ponary — Rykonty — Zawiasy	"
14	"	Konserwacja Ruin Zamku w Trokach	800.000 —
15	"	Prace wykopaliskowe na Górze Zamkowej	50.000 —
16	"	Budowa kościoła w Sorokopolu	25.000 —
17	U. S. B.	Remont „Białej Sali” U. S. B.	10.000 —
18	Zgr. SS. M. Miłosierdz.	Budowa piekarni w domu poprawczym dla dzieci	50.000 —
19	"	"	"
20	"	"	"
21	Schron. M.B. Ostrobram.	Budowa schronu półkolonijnego	1.000 —
22	Wydz. Pow. Wil. Trocki	Budowa drogi Szumsk—Soły	1.000 —
23	"	"	50.000 —
24	"	"	50.000 —
25	"	"	25.000 —
26	"	"	50.000 —
27	"	"	10.000 —
28	Państw. Fund. „Drogowy	osrodek zdrowia	"
29	"	drogi w węzle dróg Nowo-Wilejka	"
30	"	"	"
31	Gmina m. Orany	Dokończenie budowy rzeźni	33.000 — poz.
32	Gmina m. Niemenczyn	Budowa Domu Społecznego	7.000 —
33	Zarząd m. Troki	ulicy Kowieńskiej	5.000 — dot.
34	"	"	15.000 —
35	Kom. Bud. Domu Paraf. w Trokach	Kolei do Trok	10.000 —
36	Zarz. Gm. Karaimskiej Troki	domu Parafialnego w Trokach	2.000 —
37	Zw. Osadników w Wilnie	Muzeum Karaims. w Trokach	10.000 —
38	"	"	"
39	"	światlicy i Gmachu Uniwersytetu Społecznego w Prudyszczu	20.000 —
40	"	"	"
41	R a z e m		3.574.000 zł

Teatr Muzyczny LUTNIA

DZIŚ DWA PRZEDSTAWIENIA

o g. 4.15

ROSE-MARIE

o g. 8.15

HRABINA MARICA

Jutro

Kraina uśmiechu

Kurjer Sportowy

Dziś W. K. S. Śmigły walczy z Cracovią

Całe sportowe Wilno wybiera się na mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi. Spotkanie piłkarzy WKS-u Śmigły z silną drużyną Cracovii należy do najciekawszych imprez sportowych, o których mówi się będzie przez dłuższy okres czasu.

Przed meczem opinia jest raczej podzielona. Są jednak i pesymiści, którzy twierdzą, że mecz niedzielnego, że spotkanie rewanżowe z Cracovią zakończy się dla drużyny wileńskiej niepowodzeniem. Pesymiści opinii swoją budują na grun- towej obserwacji drużyny WKS Śmigły. Twierdzą oni, że drużyna, niestety, nie potrafi nerwowo wytrzymać silnego na- pięcia i załamie się psychicznie i że forma naszych graczy jest bardzo ka- pryśna, a więc skoro tydzień temu grało się z Warszawianką świetnie, to teraz z kolei powinniśmy przysiąc spadek formy.

Pesymistów jest jednak w porówna- niu z optymistami znikoma ilość. Znac- na większość jest głęboko przekonana, że mecz z Cracovią wygramy i na swym koncie będzie można w sumie zapisać 13 punktów.

Sportowcy wileńscy wierzą w zwy- cięstwo i pragną, żeby wierzyli również i gracze.

Trzeba drużynie dodać otuchy spor- towej. Trzeba drużynie serdecznie powi- tać na boisku przed rozpoczęciem me- czu. Niech wszyscy gracze czują, że mie- dzy nimi a trybuną jest łączność, że wal- czą oni nie tylko dla własnej sportowej przyjemności, lecz również o honor barw klubowych i o dobro sportu wileń- skiego.

Jeżeli drużyna zagra rozsądnie i jeżeli konsekwentnie i planowo posuwać się będą ataki WKS-u Śmigły, to niewątpli- wie spotkanie z Cracovią przyniesie nam oczekiwane zwycięstwo, a wówczas ci nieliczni pesymiści będą musieli

wzniesić okrzyk radości i wyrazić uzna- nie drużynie. Trzeba mieć nieco więcej zaufania i nie przeceniać przeciwnika. Można zgodzić się z tym, że Cracovia jest drużyną o znacznie bogatszej tra- dycji sportowej niż WKS Śmigły i że dru- żyna krakowska ma więcej zasług, lecz nie ma to przecież nic wspólnego ani z formą, ani też z pewną dozą szczęścia.

Shczęście w zawodach sportowych, a przede wszystkim w meczach piłkar- skich jest niewidoczną zjawiskiem. Ktoś, który bardzo często kieruje losami drużyny. Miejmy nadzieję, że tym razem, właśnie teraz kiedy nam tak bardzo za- leży na zdobyciu dwóch punktów nie opuści nas szczęście, ani też zapał do walki.

Spotkanie rozpocznie się o godz. 16. Przed meczem ligowym odbędzie się mecz drużyn juniorskich WKS-u Śmigły. Radzimy więc wszystkim wybrać się na stadion przy ul. Werkowskiej znacznie wcześniej. Trybuna zazwyczaj zapełnia się godzinę przed meczem. A tym razem zbierze się zapewne około 10 tysięcy widzów.

Kto strzeli pierwszą bramkę? Która z drużyn zdobędzie przewagę? Jak wy- padnie całość zespołu WKS Śmigły? Czy Czarski potrafi szczęśliwie interwenio- wać i czy wytlapie wszystkie piłki, bite do bramki WKS-u Śmigły przez napast- ników Cracovii. Są to pytania, które niepokoją każdego sportowca, dbające- go o losy wileńskiej drużyny ligowej.

Graczy Cracovii witamy w Wilnie ser- decznie. Życzymy drużynie, by zagrała jak najpiękniej, lecz żeby WKS Śmigły zagrał lepiej i wygrał sprawiedliwie.

Spotkanie z Cracovią emocjonuje tak jak każda poważna impreza sportowa, w której chodzi o punkty i o egzystencję w Lidze piłkarskiej.

Przedbiegi regat wiośarskich na Wili

Wczorajsze przedbiegi regat wioślars- kich nie zasługują na uwagę. Publicz- ności z powodu deszczu — znikoma ilość. Zainteresowanie nikłe. Poziom osad pozostawiał wiele do życzenia. Na uwagę zasłużyły może tylko trzy osady: AZS, WKS Śmigły i PKS. Natomiast biegi jedynek wykazały rozpaczalnie niski poziom. Stefanowicz z WKS Śmigły miał słabego przeciwnika i jechał raczej spa- cerkiem. Nie można więc po wczoraj- szym jego starcie nic powiedzieć kon- kretnego. Zobaczymy co nam pokaże dzisiaj.

Wyniki przedstawiają się następu- jąco:

Pierwszy przedbieg biegu jedynek nowicjuszy — 1) Szumakiewicz AZS zwy- ciężył o kilkanaście łodzi Stalewskiego z WKS Śmigły. Obaj wykazali poważne braki w umiejętności prowadzenia łodzi.

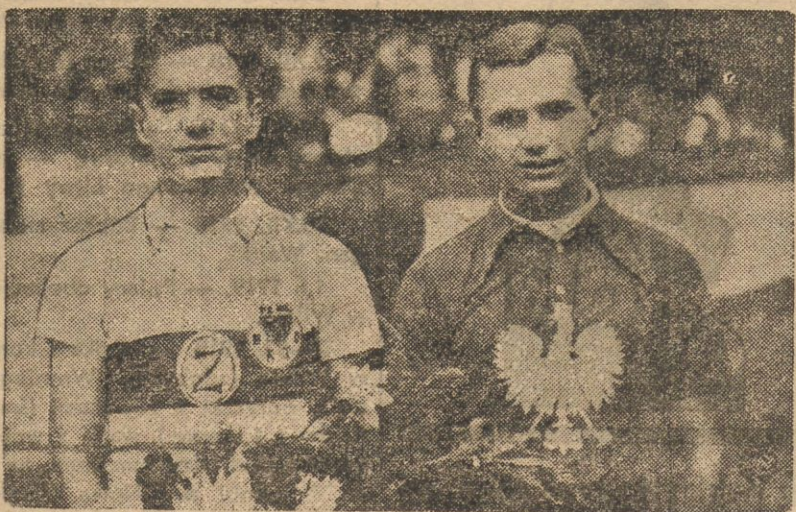
W drugim przedbiegu jedynek no- wicjuszy zwyciężył Stefanowicz Wojciech z WKS Śmigły, zwyciężając o kilkadzie- siąt łodzi Roginiewicza z WKS Śmigły, któremu w torze wydarzyło się nieszczę- ście w postaci skrócenia dulki.

W przedbiegach czwórek półwyci- gowych o nagrodę Reisinga zwycięstwa odniosły osady WKS Śmigły nad Grod- nem o 1,5 łodzi i AZS nad Wł. TW o 3 łodzie. W finale AZS spotkał się z WKS Śmigły. Szanse wydają się być równe.

W biegu czwórek półwycigowych osada PKS pokonała o 5 długości łodzi osadę AZS kwalifikując się do finału.

Dzisiejsze finały rozpoczną się o godz. 11. Meta mieści się przy przystani Wileńskiego Towarzystwa Wioślarskiego.

Biegi finałowe zapowiadają się inte- resującymi.

Znani kolarze Kupczak i Jędrzejowski, którzy zdobyli mistrzostwo i wicemistrzostwo Polski, podczas zawodów na torze kolarskim w Helenowie.

W sezonie konserw i marynat...

Ocet spirytusowy czy ocet z esencji?

Każda z dobrych gospodyń przygotowuje obecnie zapasy konserw i marynat na cały rok.

I tylko jedna kwestia wywołuje niepo- trzebne wahania — jaki ocet użyć do mary- nat. Spirytusowy czy z esencji oetowej.

Który lepiej konserwuje marynaty i nie szkodzi zdrowiu?

Lekarze i higieniści twierdzą, że obydwa rodzaje octów są dla zdrowego organizmu nieszkodliwe.

Octu powinni unikać jedynie chorzy na nadkwaśność żołądka i przy schorzeniach wątroby

Farmakopea Polska w II-im wydaniu (str. 62) dopuszcza do użycia zarówno ocet spirytusowy jak i rozcieńczony z esencji oetowej, a więc równouprawnia pod względem zdrowotnym obydwa rodzaje octu.

Ocet spirytusowy, jak wiadomo, zawiera w sobie bakterie fermentacyjne, a po sto- sunkowo krótkim czasie mętnieje.

Ocet z esencji żadnych bakterij nie za- wiera i nie przyjmując, a po dłuższym staniu nie psuje się i nie mętnieje i pod tym wzglę- dem ma on przewagę nad octem spirytuso- wym, zwłaszcza gdy chodzi o zabezpieczenie marynat na szereg miesięcy.

Zawody propagandowe na Pióromontcie

11 bm. odbędą się zawody lekko- atletyczne zorganizowane przez Wł. Okr. Ośrodek WF na stadionie sporto- wym przy ulicy Pióromont w nast. kon- kurencjach bieg 100 m, 800 m, 1500 m, skok w dal i wwyż, rzut dyskiem, kulą i oszczepem. Początek zawodów o godz. 11.30. Zgłoszenia na miejscu na godzinę przed zawodami.

9 państw już zgłosiło udział w mistrzostwach FIS w Zakopanem

Komitet organizacyjny zawodów FIS w Polsce skierował zapytanie pisemne do po- szczególnych związków narciarskich, celem podania zapotrzebowania na kwatery.

W odpowiedzi na pismo to 9 państw zgłosiło dotychczas swój udział w narciar- skich mistrzostwach FIS 1929 r. w Zakopa- nem, a mianowicie: Anglia, Francja, Niem- cy, Włochy, Norwegia, Szwajcaria, Szwecja, Grecja i Czechosłowacja.

Łączna liczba zgłoszonych dotąd zawod- ników i przedstawicieli związków wynosi 191 osób. Są to jednak zgłoszenia wstępne o charakterze półoficjalnym, gdyż termin zamknięcia zgłoszeń do samych zawodów upływa dopiero 1 lutego 1939 r.

Sensację stanowi zapowiedziany udział 3 zawodników greckich, którzy po raz pierw- szy wystąpią na arenie międzynarodowej.

Wyjazd warszawskich bokserów do Danii

W najbliższy piątek warszawska repre- zentacja bokserska wyjedzie do Danii na trzy mecze bokserskie. Dnia 12 i 16 bm. od- bęą się mecze w Kopenhadze, a 14 bm. na prowincji.

Kierownikami ekspedycji będą pp. Pastur- czak i Idzkowski. Definitywny skład repre- zentacji przedstawia się następująco:

Waga musza — Rotholc,
Kogucia — Sobkowiak,
Piórkowa — Czortek,
Lekka — Kowalski,
Półśrednia — Kołczyński
Średnia — Ożarek
Półciężka — Doroba,
Ciężka — Sowiński.

Niedziela na boiskach sportowych

Program imprez niedzielnych jest nastę- pujący:

W Warszawie:

Na stadionie Wojska Polskiego mecz li- gowy Warszawianka — Ruch.

Na prowincji:

W Łodzi mecz o wejście do Ligi Union Touring — PKS.

W Krakowie mecz ligowy Wisła — War- ta, mistrzostwa tenisowe okręgu i kolarskie mistrzostwa Polski na torze 50 km.

W Chorzowie mecz ligowy AKS — LKS.
W Świętochłowicach mecz o wejście do Ligi Śląsk — Garbarnia.

We Lwowie mecz ligowy Pogoń — Polo- nia.

W Gdańsku wielkie polskie zawody pro- pagandowe z udziałem Walasiewiczówny.

Za granicą:

W Budapeszcie finałowy mecz rewanżo- wy o mistrzostwo środkowej Europy po- między Sławią i Ferencvaros.

W Forest Hills mistrzostwa tenisowe Ameryki z udziałem Jędrzejowskiej.

W Paryżu Kepel walczy o puchar Pa- ryzja.

W Wenecji na Lido startują Baworowski i Ksawery Tłoczyński na międzynarodowym turnieju tenisowym.

Powitanie wojska

powracającego z manewrów

9 b. m. na zebraniu przed- stawicieli społeczeństwa wileńskiego, zwołanym przez prezydenta miasta, zo- stał wybrany komitet wykonawczy powi- tania wojsk garnizonu wileńskiego, po- wracających z ćwiczeń. Skład komitetu stanowią: przewodniczący — p. prezy- dent W. Małeszewski, sekretarz — p. A. Wasilewski, członkowie: pp. dyrektor Ba- rański, dyrektor Głazek, kurator Godecki, Grabowski, prof. Hiller, poseł Ka-

miński, sędzia Krukowski, ks. Mościcki, wiceprezydent Nagurski, dyrektor Nowic- ki, kpt. Pittner, prezes Ruciński, inspektor Starościak, prezes Szumański, dr Wasi- lewska-Swidowa i Zawartko.

Na posiedzeniu komitetu wykonaw- czego w dn. 10 bm. uchwalono wydać odezwę do społeczeństwa i ustalić pro- gram powitania, który w odpowiednim czasie zostanie podany do wiadomości publicznej.

Dziennikarze z całej Polski w Nieświeżu i Baranowiczach

Nieśwież gościł 7 i 8 bm. ponad 30 dziennikarzy, reprezentujących dzienniki w całej Polsce. Dziennikarze samochodami przybyli z zamku mińskiego do Nie- świeża „Szlakiem Mickiewiczowskim” w godzinach wieczorowych. Dziennikarze z okazji „Dni Mickiewiczowskich” zwiedzili województwo nowogródzkie.

Następnego dnia już od wczesnego rana goście zwiedzali zabytki miasta i okolic.

Przedstawiciele prasy po zwiedzeniu zamku udali się na granicę, gdzie oglą-

dali osiedla i zabudowania gospodarcze ludności pogranicznych wiosek i zaścian- ków, a wreszcie zasieki graniczne. Z ko- lej goście odjechali do typowego gran- nicznego miasteczka Snownia, oglądając po drodze zmieliorowane i skomasowane wsie i osiedla.

Wieczorem 8 bm. wycieczka dzien- nikarzy przybyła do Baranowicz. Po zapo- znaniu się z Baranowiczami, wycieczka odwiedziła Baranowicką radiostację, a następnie zaproszona została na bankiet do sali Ogniska Polskiego przez Zarząd Miasta.

PRYWATNE ROCZNE KOEDUKACYJNE Kursy Kresień Technicznych

Inżyniera H. Gajewskiego

Warszawa, Plac Trzech Krzyży nr 8, telefon 9-50-71

zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego

KORESPONDENCYJNE

SŁUCHOWE dla mieszkalnych na prowincji dla mieszkalnych w Warszawie

przygotowują do zawodu kresiarza technicznego lub kreslarki.

Kurs roczny koedukacyjny. Nauka gruntowna i solidna. Wydziały: maszynowy, budowlany i mierniczo-drogowy. Słuchacze korespondencyjni otrzymują wszyst- kie podręczniki i skrypta darmo od Kursów naszych.

Po ukończeniu absolwenci (absolwentki) otrzymują świadectwa według wzoru zatwierdzonego przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Kończący kursy pracują w biurach fabrycznych, budowlanych, mierniczych i dro- gowych jako kreslarze techniczni lub kreslarki.

Opłata 15 zł miesięcznie.

Szczegółowe programy wysyłamy bezpłatnie po otrzymaniu znaczka pocztowego

Prywatne Doksztalające KURSY

„WIEDZA”

Kraków, ul. Pierackiego 14

przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1938/39. Kursy przygotowują na lekcyj- zbiorowych w Krakowie oraz w drodze korespondencji, za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i me- siecznych tematów do:

1) egzaminu doprzależ gimnazjum sta- rogo typu (roczny kurs maturalny do czerwca 1939 r. oraz półroczny kurs maturalny repetytoryjny do marca 1939 r.);

2) egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego;

3) z zakresu I i II klasy gimn. nowego ustroju;

4) egzaminu z 7 klas szkoły powszechnej.

Uwaga: Uczniowie kursów koresponden- cyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całko- witego materiału naukowego, tematy z sze- ściu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów.

Wykładają tylko wybitne siły fachowe.

ZNANA KRAJOWA FABRYKA

PIÓR wiecznych „TOSKA”

Warszawa, Nowolipie 28

tel. 11-73-00

poleca duży wybór doskonałych (z gwaran- cją) piór wiecznych, ołówków automatycz- nych, pióra i ołówki reklamowe oraz spe- cjalne pióra i ołówki dla młodzieży szkolnej.

Ceny niskie.

Plamy na słońcu, a odbiór krótkofalowy

Amatorów odbioru krótkofalowego czeka w nadchodzącym roku miła niespodzianka — odbiór krótkofalowy, bowiem rok 1939 cechują specjalnie korzystne warunki. Skła- da się na to cały szereg przyczyn, a przede wszystkim pewne zjawiska kosmiczne, po- wodujące powstawanie plam na słońcu. Ok- res największego nasilenia tych plam przy- pada właśnie na rok 1939.

Zjawisko powstawania plam na słońcu jest dla rozwoju radiofonii niezmiernie waż- ne. Uczniowie bowiem wykryli związek, zachodzący pomiędzy tym zjawiskiem, a jakością odbioru krótkofalowego. Okazało się miano- wicie, że plamy na słońcu sprzyjają rozcho- dzeniu się fal krótkich. Dzięki temu, że w roku 1939 ilość plam na słońcu znacznie się powiększy, można z całą pewnością liczyć na wyjątkowo dobry odbiór krótkofalowy.

Przy tym, jeśli chodzi o odbiór na tym za- kresie fal, trzeba wziąć pod uwagę stałe zwiększanie się ilości stacji nadawczych oraz powiększenie mocy już istniejących

Bardzo ciekawe, stale rozszerzające się pro- gramy odległych stacji egzotycznych, sta- nowią pasjonującą atrakcję dla radiolucha- czy.

Biorąc pod uwagę wszystkie te okolicz- ności, laboratoria Zakładów Philipsa, przy opracowaniu konstrukcji aparatów radio- wych na sezon 1938/39, położyli specjalny nacisk na uzyskanie jak najlepszego odbio- ru krótkofalowego. Nowoczesna, 7-obwodo- wa superheterodyna Philips Super 6-39, zwana „wytornym superem o wytworze- niu skrzynce”, pozwala na pełne wykorzystanie tych pomyślnych warunków, zapewniając czysty i silny odbiór na wszystkich trzech zakresach.

Aparat ten, wyposażony w piękną, wy- konaną ze szlachetnego drzewa skrzynkę, posiada przejrystą oświetloną skalę zega- rową z nazwami stacji. W skali umieszczony jest oscylograficzny wskaźnik do strojenia, umożliwiający optyczne strojenie żądanej stacji.

Od Administracji

Administracja nie przyjmuje odpowie- dzialności za termin ogłoszenia oraz za zgu- bę lub zniszczenie matryc i klisz. Zastrze- że nie miejsce obowiązuje Administracji; tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone 25% drożej. Omyłki, które zasad- niczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie u- poważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłat- nego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnio- ne reklamacje będą uwzględniane o ile zosta- ną wniesione do dni 8-miu od daty ukaza- nia się ogłoszenia. — Wydawnictwo zastrze- ga sobie prawo nieumieszczenia całego ogło- szenia, względnie jego części bez podania po- wodów. Konunikatów bezpłatnych nie u- mieszcza się.

Niezbędny dla każdego

Lekarza-praktyka i

POLSKI

Kalendarz Lekarski

(Kieszonkowa Encyklopedia Lekarska)

1938 — Roczni XIII

Cieszący się ogromnym uznaniem i popularnością w sferach lekarskich i ap- tekarskich uległ w nowym swym wydaniu starannemu przejrzeniu i uzupełnieniu. Jako niezbędny doradca i przewodnik w codziennej praktyce lekarskiej znajduje się niewątpliwie w ręku każdego leka- rza, tym bardziej, że cenę jego mimo ob- jętości około 900 stron, na specjalnym, bibułkowym papierze, w oprawie płóc- nej, utrzymaliśmy na niskim poziomie 8 zł. Do nabycia we wszystkich księgar- niach lub wprost w Księgarni Nowości we Lwowie ul. Kopernika 3. PKO 507.714.

Prywatna Koedukacyjna Szkoła

Powszechna z prawami szkół państw.

„Nasza Szkoła”

i przedszkole B. Machniewiczowej

ul. Mickiewicza 19-22. Przyjmuje zapisy

codziennie od godz. 11-14. Bezpłatne

komplety języka francusk. i niemieck.

Walka z gruźlicą na wsi

10 km., o godz. 9 rano, ks. arcybiskup metropolita Jędrzejowski odprowadził w kaplicy Małki Boskiej Ostrobramskiej na bożeństwo na intencję akcji przeciwgruźliczej w Polsce, poczem ks. arcybiskup życzył T-wu Przeciwwgruźliczemu dobrych wyników w pracy i poświęcił nową samochodową poradnię przeciwgruźliczą.

Poprzednie auto, które Wileńsko-Trociek T-wu Przeciwwgruźliczemu podarował PCK, zniszczyło się w ciągu półtorarocznej nieustannej jazdy po powiecie. Nowe auto jest dużą półciężarówką, pomalowaną na niebiesko. Na przedzie umieszczony jest krzyż przeciwgruźliczy (karawaka), z jednej strony wozu napis „Do walki z gruźlicą na wsi”, z drugiej zaś strony „Ruchoma poradnia przeciwgruźlicza”. Samochód składa się z trzech części. W pierwszej jest miejsce dla szofera i personelu, w drugiej — kanapa do przewożenia chorych oraz dwa miejsca dla lekarzy, a w trzeciej części — bałagan na cały tabor z renigiem oraz tabor lekarza dentysty.

Na nabożeństwo i poświęcenie auta przybyli przedstawiciele władz państwowych z naczelnikiem dr Rudzińskim i słuszą wileńsko-trockim Trykiem na cze-

le, przedstawiciele duchowieństwa z powiatu, lekarze rejonowi oraz wielu wileńskich lekarzy.

Wileńsko-trockie T-wu Przeciwwgruźlicze ma do dyspozycji 8 stałych punktów w powiecie, w których co tydzień odbywa się przyjęcia chorych, a co tydzień lub dwa przyjeżdża rentgen. Poradnia nie tylko bada ale daje bezpłatne leczenie gruźliczym chorym, przy czym cała rodzina chłopska płaci tylko 25 gr miesięcznie.

Akcją przeciwgruźliczą pow. wileńsko-trockiego zainteresowali się lekarze całego kraju, zwłaszcza uczestnicy zjazdu lekarzy higienistów w Lublinie, który się odbył dwa miesiące temu. Celem zapoznania się z tą akcją przyjeżdżał do Wileńsk dyrektora wielkiego sanatorium w Obornikach dr Jankowski, docent Hornung z Lwowa, prowadzący podobną poradnię oraz przedstawiciele samorządu terytorialnego.

Akcja przeciwgruźlicza, prowadzona na Wileńszczyźnie w tym zakresie dotychczas tylko w pow. wileńsko-trockim, będzie w najbliższym czasie rozszerzona na powiat święciański.

Zagadkowe samobójstwo nauczycielki

W lesie na terenie majątku Popielany, gminy mickuskiej, znaleziono na jednym z drzew wiszącą kobietę. Była to 34-letnia Maria Żylwitis z Nowo Święciań. Przy zwłokach znaleziono bezpłatny bilet kolejowy na przejazd z Wilna do N. Święciań, wydany jej jako opiekunce dzieci kolejowych w N. Święciań oraz dyplom nauczycielski wydany jej jako eksternistce przez seminarium nauczycielskie im. Tomasza Zana w Wilnie.

Stwierdzono, że Żylwitis popełniła samobójstwo. Powody rozpaczliwego kroku nie zostały na razie wyjaśnione. (e)

Napady na przechodniów

Na ulicy Wielkiej w pobliżu wejścia do kina „Mars” został pobity przez nieznaną sprawców przechodźcę Jakub Wilna.

Drugiego przechodźcę, Żyda pobito na ulicy Kijowskiej.

Prócz 9 osadzonych w więzieniu na Łukiszkach, o czym donieśliśmy wczoraj, poleje w ciągu ubiegłego dnia zatrzymała jeszcze kilku osobników, podejrzanych o udział w bójkach ulicznych. (e)

Wybito szyby

w mieszkaniu pos. Rubinsztejna

Onegdaj w nocy nieznani sprawcy wybito 8 szyb w mieszkaniu posła rabina Izaka Rubinsztejna przy ul. Portowej.

Szyby wybito kamieniami brukowymi, które wpadły do mieszkania, nie wyrządzając nikomu z domowników szkody. (e)

Hotel EUROPEJSKI

w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefon w pokojach. Winda osobowa

Kot widzi w nocy

a człowiek — przy

Centra pomocy!

Podpalenie na granicy sowieckiej

Ślady podpalaczy prowadziły do granicy

Z Radoszkowicz donosi o zagadkowym wypadku podpalenia domu mieszkalnego, który wydarzył się wczoraj w nocy w folwarku Majerowszczyzna, położonym tuż nad granicą sowiecką.

W nocy właścicielka tego folwarku, p. Sajkowska zauważyła na szybach różowy odblask ognia. Wyjrzała za okno i spostrzegła, że pod dom jej podłożono ogień, który

rozszedł się i obejmuje całą ścianę. Na farm p. Sajkowskiej zgłosiła się cała służba, sąsiedzi i ogień ugasio.

Polega stwierdziła, że od miejsca podpalenia prowadzi wyraźne ślady świeżych stóp ludzkich w kierunku granicy sowieckiej, oddalonej od domu p. Sajkowskiej o jakieś 40 metrów.

Tabela loterii

3 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000
padła na nr. 92862
25.000 zł.: 20429
15.000 zł.: 75996
10.000 zł.: 13437 39093 52569
85608 107527
2.000 zł.: 12004 15614 82804
55988 61212 78254 89809 94837
98929 109559 111396 126355
141287
1.000 zł.: 2402 5697 7544 8238
14751 18403 21081 22689 24061
91981 33492 38467 38891 55158
63340 72574 79035 84213 93044
93889 99101 99704 101637 102610
105221 112616 121175 122540
125998 127760 132068 134391
143150 144841 145085 150617
152761 155753

Wygrane po 250 zł.

106 21 52 581 86 642 725 30 48 55
1015 50 79 70 76 120 36 244 57 66 328
640 68 74 743 37 795 1 815 943 49
2030 214 535 57 687 801 3069 296 427
556 614 720 63 820 958 4030 37 40
122 43 45 239 330 50 70 837 54
71 961 5032 71 153 2375 8086 94 624
88 946 6047 25 92 332 512 22 74 816
6 785 914 1281 384 73 588 623 737 69
920 8042 153 214 480 669 714 43
9017 25 118 242 44 73 320 433 505 666
83 820 97 952 10G09 318 39 71 72 533
87 600 35 730 879 913 44 11052 92
173 83 381 505 95 651 79 70 781 988
66 12129 219 44 80 59 520 524 84 852
64 13025 152 219 23 74 78 518 603
788 97 915 76 14070 84 106 206 327
65 585 91 96 624 93 590 15164 98 308
30 463 605 17 26 914 16 16118 50 70
201 479 563 65 67 691 738 801 21 907
17 66 82 10607 156 51 62 243 59 89
317 25 434 80 643 999 937 10020 1106
89 111 52 202 23 69 340 456 81 503
32 667 79 88
20100 40 158 380 452 71 515 607 962
72 93 21004 51 234 318 610 90 174
96 825 22073 164 73 91 255 93 444
86 530 97 99 690 736 823 926 23003
143 208 365 515 680 82 965 24150 311
630 723 26 825 52 25364 56 68 432 99
588 781 937 26082 118 67 370 402 617
157 706 27162 630 830 955 28218
325 409 39 67 73 506 67 97 727 63 948
59 29025 99 256 82 30620447535739
99 823 46 30031 234 70 370 405 584
631 844 84 31066 187 456 549 788 906
26 32085 103 90 270 364 575 633 797
885 98 926 44 33083 170 264 67 339
419 49 608 18 26 798 837 922 34039
42 187 267 76 319 44 45 418 27 32 586
667 98 773 865 905 32
35084 214 34 58 353 429 57 88 509
49 76 709 27 79 882 89 909 360620 40
79 82 140 49 258 345 75 114 509 36
86 648 769 75 847 92 985 37089 117
87 300 40 607 10 13 95 803 72943 93
38085 96 137 347 498 595 604 808
939 30268 304 487 90 628 785 802 959
40032 155 88 299 318 417 515 810 93
916 41442 68 82 795 818 924 41 42026
56 108 294 300 82 460 660 854 60 953
43066 203 72 858 40 19 93 535 628 97
803 44059 214 71 423 612 895 985

45162 223 429 569 794 854 914 46128
40 47 66 74 495 622 807 14 40 53 919
60 47058 334 430 38 99 73885 48090
92 128 318 424 68 83 92 592 721 87
802 44 941 49671 90 178 323 29 84 16
43 587 98 645 85 786 858 94 50008 503
39 771 805 41 912 15 54032 325 430
711 54 57 820 54 90 52006 24 110 254
442 506 17 920 53087 57 168 742 52
54049 214 16 474 661 835 551 55082
102 30 66 221 361 433 558 82 638 42
705 56658 183 321 24 479 532 780 900
57111 47 424 60 578 891 948 58022
61 125 79 306 48 75 76 403 26 574
780 59076 367 444 625 90 936 60195
211 372 77 83 441 61 628 90 726 61
80 61057 237 77 97 358 77 75 581 699
964 6208 93 209 614 18 91 717 869
76 63044 107 80 54 253 351 455 356
64079 94 110 55 402 51 99 546 722
58 811 927 65051 196 267 454 67 515
387 46 713 962 66031 139 99 274 507
651 63 79 975 84 91 67105 227 72 506
90 611 17 43 707 804 8283997568010
465 560 775 806 923 84
69093 235 312 540 870 973 70134
243 371 88 461 97 551 652 902 36
71077 97 237 49 56 390 441 83 734
898 72015 42 108 236 647 97 919
73197 978 96 464 633 54 65 715 59
68 895 91 990 74039 92 111 21 634
50 769 95 857 980 75775 76443 54
512 606 89 947 50 77005 14 57 106
56 89 217 386 512 40 94 616 62
710 78009 90 244 333 718 663 66
637 79024 316 73 461 89 96 582
697 735 941 80005 91 95 151 353
63 406 555 650 701 891 909 85 97
51032 52 282 466 515 652 64 82014
108 205 44 333 461 593 83141 67
424 571 734 35 850 92 956 84254
521 755 841 85117 286 440 73
86012 80 190 58 227 337 57 411 79
99 718 896 87063 68 307 481 89
528 751 74 88226 313 23 526 714
585 989 99017 29 370 87 412 596
636 90102 67 239 91 92 314 37 98
456 512 626 726 65 883 985 91021
155 214 346 76 95 97 453 69 74
428 25 618 34 893 940 92075 242
498 651 789 805 52 93028 62 172
474 503 71 603 23 26 703 47 901
94060 64 194 264 523 19 61 633 86
334 99 71 829 914 74 95421 532 56
977 90717 44 204 15 309 46 48
500 11 27 632 918 9087 169 223
78 395 97 459 757 9047 71 90 95
90015 21 152 335 69 568
100286 330 651 82 980 101269
303 24 95 406 70 743 78 86 94
102140 65 203 827 103028 47 57
1010 27 2778 426 88 546 639 712
32 847 935 101143 86 227 72 359
488 511 59 671 767 814 937 96
105566 81 660 752 893 999 106054
291 04 74 400 577 661 710 50 811
107069 180 249 362 108169 261 34
591 638 754 55 70 89 82 27
109075 99 214 45 319 50 79 84 479
501 47 625 713 800 823 959 95
110308 36 414 81 778 999 111118
151 62 238 348 425 74 556 643 63
716 91 827 112022 82 232 460 92
635 716 823 61 996 13008 62 238
387 58 571 703 800 93 99 114157
307 427 61 96 634 710 72 15103
219 20 50 94 303 88 636 701 85 801
984 86 116319 57 93 719 57 882
97 1170005 223 333 84 743 118257
89 318 872 952 119003 172 216 43
800 665 71 213 64 823 28 45 954
66
120040 121 72 241 38 490 570
121042 74 257 403 755 58 847 93
122041 104 29 333 795 123137 38

253 337 620 874 912 15 20 124044
93 256 332 819 993 125007 177 22
34385 612 892 35479 537 808 36055
105 68 79 751 848 903 93 37573 789
982 38010 196 312 550 765 965 39149
55 668 737 43 928
40872 41146 268 867 42200 310 39
509 86 943 43407 534 44013 63 788
889 45117 351 46197 246 89 625 47041
132 341 470 514 773 836 77 48082 94
425 635 97 722 818 67 908 49155 289
680 50531 35 740 858 51381 858 970
52263 53062 131 510 701 91 900
54182 497 712 865 94 946 55095 56066
390 420 671 57045 162 98 210 670 824
58001 180 329 467 585 968 59491
60176 848 70 10203 72 55 342 428
634 757 62913 85 63047 155 272 450
87 506 64252 44 64 516 828 64 970
65002 344 494 652 919 66148 317 702
853 91 906 67069 183 297 321 472 621
795 68070 457 7 507 864 88 69191 99
475 538 602 70 781 962 86 70995 296
385 466 627 701 731 7209 66 521 676
776 72205 452 564 761 73035 790 821
74047 229 50 94 868 958 75001 212
91 656 73 712 76196 77041 102 12 323
48 507 79 840 78041 98 445 568 79427
80036 159 411 508 889 81230 995
82051 388 649 777 937 40 83011 21
125 46 328 472 574 619 44 839 84490
806 85051 245 478 789 906 86075 199
409 10 670 908 62 87231 735 69 872
88012 40 134 670 703 823 89094 418
630 777 895 90010 491 593 659 914
91317 406 33 92077 632 849 75 934
93173 573 85 644 57 770 993 94000 153
628 984 96288 365 675 877 96093 672
728 98 918 97130 299 437 694 858
98108 31 322 37 447 564 601 802 99727
100039 454 85 650 74 838 101039
431 54 593 102531 621 705 103334
645 60 809 96 922 104051 580 630 77
747 845 970 105043 185 288 396 415
697 858 68 921 44 106426 533 608 56
855 970 107128 546 746 844 108313
704 109016 31 791 905 110514 95 902
111053 324 433 809 65 112047 224
621 710 113411 510 114190 637 762
115023 110994 111 288 307 117060 334
71 711 118107 25 82 435 814 89 119352
442 707 868 77 948
120461 778 806 43 928 121112 618
845 122118 237 374 82 524 76 630 797
123167 445 560 72 935 124157 488
511 617 125094 365 997 126458
127152 626 128921 129111 817 130287
38 535 74 660 94 131590 759 132087
117 51 538 79 133463 134161 284 336
782 135197 484 552 866 923 136552 99
898 137451 52 645 742 52 914 46
138142 96 295 352 67 94 657 839 979
139048 261 368 510 64 607 97 819 45
939 69
140737 906 90 14101 6166 67 539
770 142615 65 142045 372 520 706
812 98 962 144175 145056 100 457 504
792 818 980 83 96 146235 62 71 527
688 763 147238 671 715 847 938
184437 755 819 37 906 149036 128 346
795 7992 150679 816 151012 138 312
673 773 872 152289 598 808 910 153485
154327 59 714 841 155050 156445 583
584 157236 609 158034 223 821 92
159495 532 69 994

III ciągnięcie
Główne wygrane
Stała dzienna wygrana 20.000 zł.
padła na Nr. 55799.
25.000 zł.: 125191
15.000 zł.: 98128
10.000 zł.: 26337
5.000 zł.: 4367 31564 100552
2.000 zł.: 1619 3449 7859 7918
38157 38876 44504 49196 58687 75470
94578 125652 138571 149931
1.000 zł.: 2074 10002 17887 19092
19597 22202 26173 31106 47319 48525
70795 78624 80963 86290 88859 90699
93964 99432 102428 108424 114134
113377 121974 124086 138850 146305
149896 150710 152071 153066 154702

Wygrane po 250 zł.
136 597 1008 67 90 186 235 452 94
618 721 20020 79 113 288 403 506 56
89 3336 900 59 4303 14 415 64 524
668 80 752 67 5166 248 635 48 932
6086 151 233 500 97 631 7184 73 212
384 457 651 857 948 85265 55 644 9002
304 57 431 48 709 74 812 9229 401
867 904 11136 352 429 60 95 12045
294 834 13080 174 209 15 405 502 62
641 66 715 983 14003 11 24 258 359
672 779 875 933 15095 91 294 509 638
98 715 812 16430 510 636 805 29 89
17334 58 575 18031 268 961 19183 94
238 778 776 848
20113 275 536 50 690 751 805 21029
195 344 494 611 87 764 22286 636 923
45 92 23111 67 273 87 637 50 74 85
24029 33 45 410 551 768 882 84 88
905 25149 234 76 585 90 720 880 2051
234 454 579 797 27275 87 484 507 74
696 749 66 88 975 28915 29040 107
638 852 87 983 80053 123 212 447 506

18 706 31386 588 32208 335 44 497
773 819 942 33065 415 85 768 996
34385 612 892 35479 537 808 36055
105 68 79 751 848 903 93 37573 789
982 38010 196 312 550 765 965 39149
55 668 737 43 928
40872 41146 268 867 42200 310 39
509 86 943 43407 534 44013 63 788
889 45117 351 46197 246 89 625 47041
132 341 470 514 773 836 77 48082 94
425 635 97 722 818 67 908 49155 289
680 50531 35 740 858 51381 858 970
52

Tabela loterii

5 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5,000
padła na nr. 97613

25.000 zł.: 9195
15.000 zł.: 138191 17954

10.000 zł.: 20190 20707
5.000 zł.: 42362 50537 135508

147677 150767

2.000 zł.: 9311 13127 34446

43480 45193 56690 66234 74235

74633 80362 86553 101549 130151

139329 142676 146276 150565

1.000 zł.: 5529 14946 17527 19794

21741 21429 23440 24980 28052

28251 36954 41126 47094 51213

52141 53197 70739 79549 92045

93521 98470 100929 105134 109274

109818 126402 128883 136299

146006 146065 147886 148652

Wygrane po 250 zł.

38 65 91 193 96 330 56 458 508 67

661 739 75 815 46 1027 47 137 276

318 448 654 872 98 900 2005 71 98 300

418 38 566 97 773 88 706 72 909 3132

276 367 70 89 420 74 95 294 681 824

18 28 822 95 4101 11 325 423 81 529

65 625 766 903 48 5024 192 254 323

468 96 539 650 46 49 54 703 931 71

6044 265 340 49 541 70 828 906 38 83

7153 58 86 624 787 70 97 36 9048 152

276 86 451 567 861 10066 187 211 27

58 672 797 845 52 917 80 11179 286

396 463 12194 238 43 85 394 420 29

564 70 631 13086 122 95 44 292 323

42 49 468 501 7 77 640 728 63 812 67

669 69 14093 98 211 322 41 78 606 884

923 68 15007 188 94 99 247 604 730

60 86 956 75 16024 207 12 523 24 54

602 41 59 702 917 17002 32 114 32 54

239 47 75 589 647 830 53 50 18081

1668 220 427 548 696 711 95 827 67

19003 62 147 402 521 82 694 768 30

75

20024 193 209 78 345 464 537 610

11 761 95 921 49 63 21001 73 561 622

751 49 85 817 76 958 22241 350 617

61 710 17 23 849 23020 31 113 48 272

310 401 16 51 500 664 758 994 24319

561 624 811 25095 227 39 95 450 560

758 85 898 26094 57 236 80 96 33 38

93 98 516 33 659 797 942 55 77 27087

188 313 494 598 668 824 80 84

28101 207 91 386 465 501 641 730 29

834 29172 251 364 509 45 83 630 53

720 800 54 59 966 67 30030 34 66 48

96 366 498 511 50 618 62 84 82 85 873

31017 21 38 174 225 4085 34 607 896

913 82 32114 227 93 337 97 448 84 768

89 99

33067 132 235 579 698 817 989

34043 51 131 229 56 337 97 407 19

42 503 605 71 783 35083 142 331

731 49 959 36050 205 79 383 457

542 658 916 37046 63 91 133 98

278 302 598 828 40 57 38002 43

69 87 115 76 247 464 68 503 9 777

89 900 43 95 39245 368 99 495 526

45 640 81 871 944 40005 17 585

677 777 802 56 940 41096 367 73

594 616 991 42076 130 272 360 434

56 707 733 901 73 43313 866 44189

449 715 82 874 928 45232 329 82

724 45 46374 510 810 927 47063

198 226 73 486 633 87 705 30 875

85 48033 108 51 260 472 521 30 52

67 49088 105 24 40 356 406 29 511

758 979 50079 169 233 323 508 607

622 84 99 906 51153 76 91 95 530

777 97 126017 43 160 253 404 858

85 951 127021 64 875 450 99 629

728 49 800 35 917 128018 214 98

335 521 600 129146 270 74 424 46

609 39 764 893.

130092 245 430 534 665 802 35 72

903 75 131173 381 445 513 96 693

132055 68 114 70 110 02 34 529 924

133197 221 64 95 300 35 419 920 49

134142 202 66 308 506 58 722 23 85

884 135034 56 128 510 630 785 819

73 912 126325 694 939 137011 539 655

138212 29 310 92 433 87 297 629 94

769 813 917 76 139050 173 323 512

47 623 140057 101 16 90 300 594 92

421 501 34 613 71 731 99 821 61

142043 110 37 45 54 59 414 713 839

143075 78 100 315 89 470 526 750 840

914 144196 222 87 390 688 145134 77

205 79 90 378 86 412 60 171 717 42

819 24 901 6 17 36 77146180 93 227

558 632 147001 154 56 262 453 564

636 70 858 930 90 148094 142 232 82

343 403 508 722 64 149085 99 102 58

379 443 58 607 54 734 898 150049 158

282 300 14 29 37 42 60 543 614 43 48

705 38 995 151053 71 196 216 309 440

595 605 37 725 817 60 51121 51 55

619 62 459 87 512 30 59 83 89 645

59 701 17 855 70 943 153228 404 520

88 650 778 874 154168 274 78 433

532 630 43 85 89 745 848 49 155044

110 503 29 43 66 84 343 86 5558 86

675 736 95 904 153139 90 279 304

35 59 86 625 40 776 157008 4 214 381

700 2 67 96 825 54 908 158050 251

321 43 836 159083 155 342 432 41 737

982

III ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.

padła na nr. 53280.

75.000 zł.: 82310

15.000 zł.: 62520

10.000 zł.: 138643

5.000 zł.: 79617

2.000 zł.: 1671 6363 8665 12547

13811 29097 41661 50210 54857 65581

69399 72117 114139 123324 125954

130221 130309 135187 135999 150899

1.000 zł.: 2712 3017 20772 20825

27847 30363 33343 39074 40912 43327

49062 52056 52425 68347 68720 70295

77931 78058 78221 81713 85982 88371

89472 91477 92999 94339 94487

107824 115624 116026 116220 124814

127759 135203 136960 137558 144294

144749 146417 150125 152026 153354

159128 159181

Wygrane po 250 zł.

52 158 445 666 165 2207 319 432

511 74 75 81 733 922 3685 904 027 68

5894 474 591 602 90 738 42 844 69

6023 72 101 439 566 762 833 945 7312

566 8129 79 804 914 408 708 10110

230 549 53 646 761 897 561 11039 90

146 604 12378 457 613 712 13383 670

3907 14000 33 178 382 507 39 15081

375 526 29 53 56 776 10209 321 461

506 85 714 60 933 17534 605 71 738

855 18216 320 72 487 19368 793 854

971

20004 58 21147 80 422 573 843 69

22052 56 93 102 37 301 90 418 65 687

857 946 23029 173 90 305 14 577 698

851 24106 772 87 25379 431 53 92 718

26045 56 402 23 776 980 27070 436

58 806 28141 363 461 555 663 932

29005 65 142 98 415 914 37 30134 419

577 600 74 726 74 949 92 31057 451

97 32067 242 446 838 38230 308 463

680 908 34607 719 811 35139 49 456

637 965 86229 546 733 874 37273 464

91 559 710 877 38285 611 743 98 888

39069 181 371 622 759 971

00051 225 312 38 547 896 41046 77

196 203 44 872 42224 482 515 54 811

28 43244 67 397 550 88 44121 370 658

976 45194 214 82 598 891 952 46269

627 902 47033 113 209 392 924 48240

379 604 29 49229 419 881 919

50059 225 396 555 808 982 51067

414 43 522 54 800 4 36 55 52090 99

379 86 468 519 829 56546 773 839

974 57153 93 425 573 965 58054 357

80 671 819 59178 296 343 426 78 585

722 941 60055 398 593 915 61132 49

423 43 64 341 694 943 80 87 62003

327 437 68 506 680 702 63085 70 178

228 462 625 64150 263 567 694 760

890 984 65314 20 47 414 66101 236

522 602 735 826 67453 533 783 93

68024 187 230 304 67 521 793 69505

59 609 888

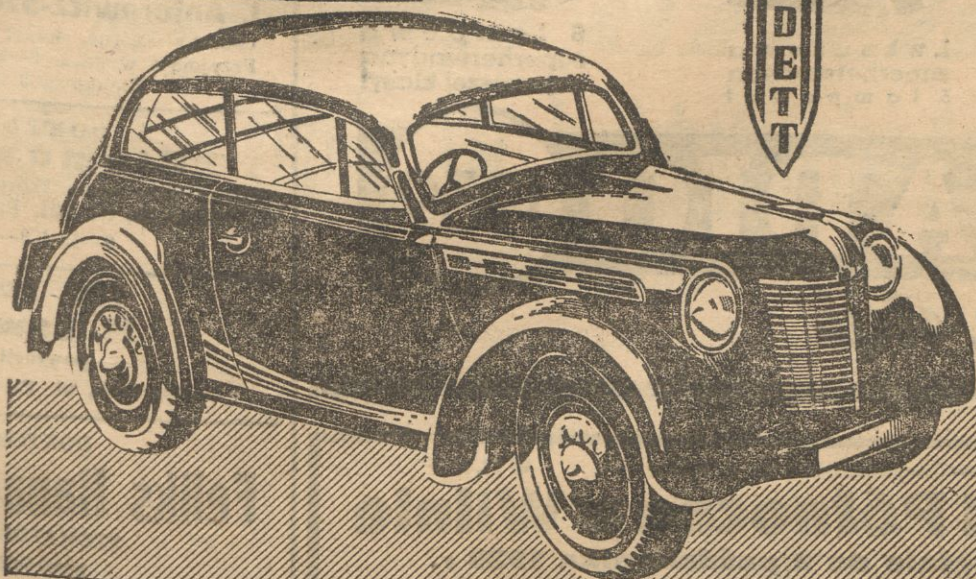
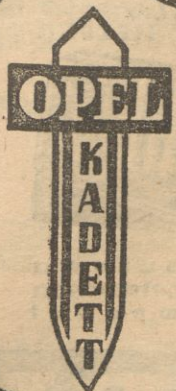
70046 410 793 931 71085 98 208

738 605 823 72633 523 674 73018 43

Mistrz kierownicy
Mazurek mówi:

Opel Kadett

nie ustępuje
dużym wozom

Po ostatnich sukcesach, odniesionych na swym Kadecie, mistrz Mazurek stwierdza, że wóz ten nie tylko dorównuje dużym maszynom, lecz nawet je przewyższa:

- jest bardzo szybki — wyciąga do 105 km/godz.
- osiąga z łatwością, na najdłuższych trasach, przeciętną szybkość 75 km/godz.
- jest bezpieczny — dzięki całkowicie stalowemu nadwoziu, hydraulicznym hamulcom, nieślukującym się szybom
- siła motoru jest idealnie dostosowana do wagi wozu, przez co ma on świetny zryw i może jechać 5 km/godz. na 3-im biegu, co ułatwia jazdę początkującym
- niezależne zawieszenie kół przednich zapewnia mu swobodne poruszanie się na najbardziej wyboistych drogach
- jest tani — karetą kosztuje zł 5.200.—, kabrio-karetą zł 5.350.—
- jest oszczędny — zużywa 8 — 9 litrów na 100 km.

24 SPRZEDAWCÓW • 24 STACJE OBSŁUGI • DOSTAWA NATYCHMIASTOWA
CZĘŚCI ZAMIENNE NA SKŁADZIE.

MONTEWANE W ZAKŁADACH LIPOW, RAU I LOEWENSTEIN S.A. WARSZAWA LICENCJA GENERAL MOTORS

Sprzedaż rejonowa: „Autotechnika” Wilno, ul. Wileńska 23. Telefon 11-16 i 11-93.

KRONIKA

WRZESIEŃ

11

Niedziela

Dziś: Prota i Jacka
Jutro: Gwidona W. Heronida

Wschód słońca — g. 4 m. 44
Zachód słońca — g. 5 m. 49

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB
w Wilnie z dn. 10. IX. 1938 r.

Cisnienie 763
Temperatura średnia + 14
Temperatura najwyższa + 22
Temperatura najniższa + 5
Opad 3,2
Wiatr: północny
Tendencja barom.: nierównomierny
spadek
Uwaga: rano pogodnie, po południu
pochmurnie i przelotne opady.
Uwaga: po południu po

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
Nalecza (Jagiellońska 1); S-ów Augustow-
skiego (Kijowska 2); Romeckiego i Żelańca
(Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23);
Rostkowskiego (Kawaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (An-
tokońska 42); Szantyr (Legionów 10) i Za-
łączkowski (Witoldowa 22).

SPRAWY SZKOLNE

— Dyrekcja Gimn. Koeduk. Im. Ks. P.
Skargi, Ludwisarska 4, tel. 23-08, zawiada-
mia, że posiada wolne miejsca w klasie
pierwszej.

— Pryw. 7-kl. Koedukacyjna Szkoła Po-
wszechna III stopnia Haliny Siewicowej
p. n. „Szkoła Radosna” przyjmuje zapisy do
wszystkich klas oraz do przedszkola codzien-
nie od 12—16, ul. El. Orzeszkowej 11-b.
Racjonalne i ulepszone metody nauczania
pod kierunkiem wykwalifikowanych dobro-
wych sił pedagogicznych. Należyte i su-
mienne przygotowanie do szkół średnich,
ogólnokształcących i zawodowych. Języki
obce. Środowisko kulturalne. Lokal piękny,
słoneczny. Ogród, boisko. Warunki dostępne.

— Koedukacyjne Liceum Handlowe
Jagiellońska 2, tel. 14-14, ogłasza dodat-
kowe zapisy do klasy I handlowej (rów-
noległej). Wolnych miejsc 15. Zgłoszenia
do 17 września br. włącznie. Egzamin
wstępny dn. 19 września br.

— Dyrekcja Kursów Maturalnych Sekeji
Szkołnictwa Średniego ZNP komunikuje, że
kursy z zakresu gimnazjum oraz kurs z za-
kresu 6 kl. starego typu dla repetytów zo-
stają wznowione dnia 7 września o godz. 17
w nowym lokalu ul. Zawalna 21 (lokal
Gimn. Związku Osadników). Wykładają pro-
fesorowie szkół państwowych o pełnych kwa-
lifikacjach.

Zapisy od dnia 5 września w godzinach
17—18 w nowym lokalu.

ZEBRANIA I ODCZYT

— W poniedziałek, dn. 12 września,
o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu
Sodalitji Mariańskiej (ul. Zamkowa 8,
II piętro) odczyt siostry Marii Krzysztoły
Umiastowskiej pt. „Niewidomy człowie-
kiem zdolnym do pracy”. Wstęp wolny.

BARANOWICKA

— Natrafiono na szczątki mamuta.
Mieszkaniec cieglieni Muckiewicz, gm.
nowomyskiej, Konstanty Warenik, pod-
czas kopania gliny na głębokości 6 me-
trów, wykopał kość grubości 90 cm i dłu-
gości 75 cm, koloru czarnego, zupełnie
zdrową. Zachodzi przypuszczenie, iż są
to szczątki mamuta. Władze wydały za-
rządzenie zmierzające do zabezpieczenia
wypopaliska.

— W 107 rocznicę bohaterskiej śmier-
ci gen. Józefa Longina Sowińskiego.
6 bm. z inicjatywy Legii Inwalidów Wo-
jennych odbyło się w Baranowiczach
przy udziale przedstawicieli władz pań-
stwowych, wojska i miejscowego społe-
czeństwa nabożeństwo żałobne w koście-
le parafialnym w 107 rocznicę bohaters-
kiej śmierci gen. Józefa Longina Sowiń-
skiego, patrona Legii Inwalidów Wojen-
nych.

WILEJSKA

— Nowe wybory w oddziale ZS Wi-
lejska. W Wilejce odbyło się nadzwyczaj-
ne zebranie oddziału ZS, zwołane w celu
wybrania nowych władz. Prezesem został
p. Szajner, członkami zarządu pp. Lam-
precht, Rodziejewicz, Skurynowicz i Izy-
kowski.

Pracę strzeleczyń zaopiekuje się p. Su-
chocka.

A. J.

— W tym roku więcej. W roku spra-
wozdawczym 1937/38 w powiecie wilej-
skim wybudowano o twardą nawierzchni
dróg gminnych 8024 m, powiatowych
7483 m, wojewódzkich 4644 m i pań-
stwowch 1997 m, co daje razem 22148 m.
W roku poprzednim zrobiono 18264 m,
czyli prawie o cztery kilometry mniej
(3884 m).

A. J.

Wątroba jest filtrem dla krwi

Zanieczyszczona krew wskutek złego fun-
kcjonowania wątroby może powodować szereg
różnych dolegliwości: bóle artretyczne,
łamanie w kościach, bóle głowy, wzdę-
cia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak
w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłon-
ność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skó-
rze, skłonność do tycia, młodości, język obło-
żony. Choroby złej przemiany materii niszc-
zą organizm i przyspieszają starość. Rac-
jonalna, zgodna z naturą kuracja jest nor-

malizacja czynności wątroby i nerek. Dwu-
dziestoletnie doświadczenie wykazało, że w
chorobach na tle złej przemiany materii,
chronicznego zaparcia, kamieniach żółcio-
wych, żółtaczce, artretyzmie, ma zastosowa-
nie „Cholekinaza” H. Niemojewskiego. Bro-
szury bezpłatnie wysyła laboratorium fizjo-
logiczno - chemiczne „Cholekinaza” H. Nie-
mojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz
apteki i sklepy apteczne.

DZIŚNIEJSKA

— Stare znaczki na oświatę. W celu
zasilenia funduszu na oświatę w wojsku,
prowadzoną, jak wiadomo, przez Polski
Biały Krzyż, w powiecie dziśnieńskim
podjęta została akcja zbierania zużytych
znaczków pocztowych. Wszystkie zarządy
gminne i miejskie mają zorganizować sys-
tematyczną zbiórkę znaczków pocztow-
ych krajowych i zagranicznych jak rów-
nież i znaczków urzędowych. Zebrane
znaczki raz na miesiąc będą wysyłane
do PBK w Warszawie.

— Kary za nie niszczenie chwastów.
Wiosną rb. władze administracyjne za-
rządziły za pośrednictwem gmin i orga-
nizacji rolniczych uświadomienie lud-
ności powiatu dziśnieńskiego o koniecz-
ności tepienia chwastów (ostu), ostrze-
gając ludność jednocześnie, że w razie
nie zniszczenia ostu przed jego okwit-
nięciem, winni będą pociągnięci do su-
rowej odpowiedzialności administracyj-
nej. Mimo to jednak nie wszyscy przy-
stąpili do tej akcji. Na bardziej opor-
nych spisywane są obecnie doniesienia
kame do starostwa w celu ukarania ich
za świadome uchylanie się od akcji te-
pienia chwastów.

EJSZYSZKI

— Święto druheń. 8 bm. Oddział Żeń-
ski Katolickiego Stowarzyszenia Młodzie-
ży w Ejszyskach obchodził uroczystość
przypadającą na ten dzień „Patronalne
święto druheń”. W dużej sali Ochotni-
czej Straży Pożarnej odbyła się w go-
dzinach wieczorowych akademja.
Wit Bojaruniec.

HOTEL

„ST. GEORGES”

w WILNIE

Pierwszorzędnym — Ceny przystępne

Telefony w pokojach

Książka kształci, bawi, rozwija

Czytelnia Nowości

Wilno, Św. Jerzego 3

OSTATNIE NOWOŚCI

Lektura szkolna — Beletystyka —

Naukowe — Wysyłka na prowincję.

Czynna od 11 do 18-ej.

Kaucja 2 zł. Abonament 1.50 zł.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, w niedzielę 11.IX w Teatrze
Miejskim na Pohulance powtórzenie intere-
sującej sztuki Jerzego Kossowskiego „Tekla”.
Do powodzenia sztuki przyczyniła się ory-
ginalna, żywa i dowcipna treść sztuki oraz
gra całego zespołu „stwarzającego” całą
galerię typów współczesnej wsi polskiej. Nie-
dziwne, że wczorajsza premiera rozbudzi-
ła żywe zainteresowanie i ożywione dysku-
sje wśród kulturalnych sfer naszego miasta.

Sztukę reżysersko przygotował dr Leopold
Pobóg-Kielanowski, piękną oprawę deko-
racyjną — Jan i Kamila Golusowie. W sztuce
biorą udział: Walentyna Alexandrowicz,
Władysław Nawrocki, Wanda Szczepańska,
Juliusz Balicki, Antoni Czapliński, Władysław
Ilewicz, Stanisław Jaskiewicz, Stefan
Kepka-Bajerski, Władysław Lasoń, Stefan
Martyka, Ludwik Tatarski. Początek przed-
stawienia punktualnie o godz. 20.

W sobotę, w dniu otwarcia sezonu teat-
ralnego, odbyła się msza święta przed cu-
dowym obrazem Matki Boskiej Ostrobram-
skiej, której wysłuchał cały personel teatru,
po czym zespół artystyczny, administracyj-
ny i techniczny teatru wraz z dyr. Leopoldem
Pobóg-Kielanowskim udał się na Rosse,
gdzie złożył hołd sercu Wielkiego Marszałka.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

— Dzisiejsza popołudniówka w „Lutni”.
Dziś o g. 4.15 pp. po cenach znizowanych gra-
ne będzie pełne wdziku i poezji widowisko
muzyczne „Rose-Marie” z Xenią Grey w roli
tytułowej. Widownia to jest dostępne rów-
nież dla młodzieży.

— „Hrabina Marica”. Dziś o godz. 8.15 w.
z występem Janiny Kulczyckiej ukaże się
jedna z najpiękniejszych operetek Kalmana
„Hrabina Marica” w świetnej obsadzie ról
i partii. Balety z udziałem M. Mariówny i
J. Ciesielskiego.

— „Kraina uśmiechu”. W poniedziałek—
ciesząca się rekordowym powodzeniem op.
Lehara „Kraina uśmiechu”. Ze względu na
technicznych operetkę ta powtarzana nie bę-
dzie.

Przetarg

Zarząd Miejski w Wilnie ogłasza na dzień
21.IX 1938 r. na godz. 10 pisemny, nieogra-
niczony przetarg ofertowy, na dostawę wę-
gla opałowego dla potrzeb instytucji miejs-
kich, na sezon zimowy 1938/39 r.

Szczegółowe warunki przetargu są do
otrzymania w kancelarii Wydziału Gospo-
darczego, ul. Domnikańska Nr 2, oficyna III,
pokój Nr 107.

Oferty należy składać pod tymże adre-
sem w terminie do dnia 20.IX 1938 r. do
godz. 12, załączając wadium zł 500 i miejski
znaczek kancelaryjny na zł 2. Oferty winny
odpowiadać przepisom rozporządzenia Rady
Ministrów z dn. 29.I 1937 r. o dostawach
i robotach na rzecz Skarbu Państwa i Sa-
morządu oraz instytucji prawa publicznego
(Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 92).

Zarząd Miejski w Wilnie.

RADIO

NIEDZIELA, dnia 11 września 1938 r.

7.15 Pieśń „Ave Maria”. 7.20 Koncert
poranny. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Au-
dycja dla wsi. 8.35 Program na dzisiaj. —
8.40 Wiadomości rolnicze (Transmisja do
Baranowicz). 8.50 Gra kapela wiejska (Tran-
smisja do Baranowicz). 9.15 Transmisja na
bożeństwa z kościoła ks. ks. Misjonarzy św.
Krzyża w Warszawie. 10.30 Muzyka. 11.45
„W świetle rampy” — felieton wygl. K. Le-
czycki. 11.57: Sygnał czasu i hejnał. 12.03
Poranek muzyczny. Transmisja z DWR. —
13.00 „W setną rocznicę urodzin Asnyka” —
audycja literacka. 13.30 „Po wywczasach”
— muzyka obiadowa. 15.00 Audycja dla
wsi. 16.30 Oryginalny teatr wyobraźni: —
„Przygoda” — premiera słuchowiska Tad.
Edwarda Fischera. 17.10 Ryszard Strauss:
Sonata na wiolonczelę i fortepian. 17.40 Po-
gadanka aktualna. 17.50 Tygodnik dźwięku
wy. 18.10 Podwieczorek przy mikrofonie. —
Transmisja z DWR. W przerwie o godz.
19.00: „Murmańczyk” — fel. K. Makuszyń-
skiego. 20.00 „Dożynki w Korkożyskach” —
wieczorynka w oprac. Stanisława Pac-Po-
marnackiego. W wykonaniu zespołu „Kas-
kada”. 20.35 Wil. wiad. sportowe. 20.40 Prze-
gląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny.
21.00 „Ta — joj” — wesoła audycja. 21.35
Wiad. sportowe ze wszystkich rozgłośni PR.
22.00 „Rigoletto” — Giuseppe Verdi’ego. —
Reportaż operowy. 23.00 Ostatnie wiadomo-
ści dziennika wieczornego i komunikaty. —
23.05 Zakończenie programu.

PONIEDZIAŁEK, dnia 12 września 1938 r.

6.42 Pieśń poranna; 6.45 Gimnastyka; 7.00
Dziennik por. 8.00 Audycja dla szkół; 8.10
Muzyka; 8.55 Program; 9.00 Przerwa; 11.00
Audycja dla szkół; 11.15 Koncert; 11.57 Syg-
nał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południo-
wa; 13.00 Koncert; 14.00 Muzyka lekka;
14.15 Przerwa; 15.15 Bogaństwo pośrodkowe
Tutanklamena — pogadanka dla dzieci star-
szych; 15.30 „Córka Zorzy” — nowela Jasna
Londra; 15.45 Wiadomości gospod. 16.00
Koncert; 16.45 Konstanza, Pienus, Istanbul
— felieton Sumińskiego; 17.00 „Imieniny pa-
ni Reginy” — pogadanka regionalna Giotki
Albinowej; 17.15 Recital fortepianowy w
wyk. Zef. Durmaskita; 17.40 Piosenki francu-
skie; 17.45 Skrzynka ogólna prowadzi Tade-
usz Łopalewski; 17.55 Program na wtorek;
18.00 Pogadanka sportowa; 18.10 Arie i pieś-
ni; 18.30 Audycja strzelecka; 19.00 Transmi-
sja z uroczystości „Dni Mickiewiczowskich
w Nowogródku”; 19.20 Pogadanka aktualna;
19.30 „Z przesłuch” — koncert rozrywkow-
y. W przerwie: „Podwójny człowiek” wg
noweli Bolesława Prusa; 20.45 Dziennik;
20.55 Pogadanka; 21.00 Audycja dla wsi;
21.10 Chór Dana; 21.50 Sport; 22.00 Wileń-
skie wiad. sport. 22.05 Pogadanka; 22.15
Tańce artyst. w wyk. ork. symf. 23.00 Ostat-
nie wiadomości dziennika wieczornego; 23.10
Zakończenie programu.

Zjazd przodowników zdrowia

W dniu 4 bm. odbył się w Trokach pierw-
szy doroczny walny zjazd przodowników zdro-
wia, wiejskich dziewcząt, przescholonych na
kursach. Każda z przodowników zdrowia ma
pod opieką swą wioskę i ma obowiązek pod-
nosić w tej wsi higienę przez wprowadzanie
spluwaczek do chat, osobnych naczyń,
bielenie zabudowań, usuwanie drobiu z mie-
szkań, opiekę nad niemowlętami i walkę
z alkoholizmem, a ponadto przeprowadza
wywiad przeciwigruźliczy i szczepienia prze-
ciwigruźlicze.

Akcja ta prowadzona jest od roku, kiedy
to w Trokach wyszkolono 17 pierwszych
przodowników zdrowia. Wileńsko-trockie T-wo
Przeciwigruźlicze dąży do tego, by w każ-
dej gminie było po 100 przodowników. Ostatni
zjazd zarejestrował już 466 przodowników
w powiecie.

Uczestniczki zjazdu w Trokach wystąpiły
w strojach ludowych, w samodzielnich, wy-
haftowanych koszulach i fartuchach. Na ra-
mieniu każda miała tarczę z płożną, na któ-
rym był wyhaftowany karmazynowy krzyż
przeciwigruźliczy. W ciągu kilku dni uczest-
niczki brały udział w obradach zjazdu i zwie-
dziły zabytki Trok i Wilna.

POKOJE

TANIE, CZYSTE I CICHE

W HOTELU ROYAL

Warszawa Chmielna 81

Dla pp. czytelników „Kurjera Wileńskiego”

15% rabatu

Rozkład jazdy statków

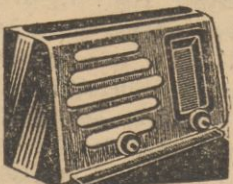
„SMIGŁY” i „KURIER” w dniu świąteczne:
Odjazd z Wilna: 8.15, 9.30*, 10.50*, 12.10*,
13.30*, 14.50, 16.10*, 17.30*, 19.15.

Odjazd z Włerek: 7.15, 9.40, 10.55*, 12.15*,
13.55*, 14.55*, 16.15, 17.35*, 18.55*.

Wszelkie informacje co do wynajęcia stat-
ków pod wycieczki, spacer, dancinigi udzie-
la się na przystani statków firmy B-ci Jano-
wiczów, tel. 25-19.

*) W razie deszczu lub chłodu statki nie kursują.

REWIA NOWEJ PRODUKCJI

KARNY I POŚLUSZNY
WOLI RADIOSŁUCHACZA3 lampowy
dla wszystkich!ZAPRASZA W ŚWIAT
PIĘKNEJ MUZYKI4 lampowy
wielobwodowy!OD PIERWSZYCH TAKTÓW
PORWA SŁUCHACZAPełnowartościowa
superheterodyna
4 lampowa!WYZWAŁA ZACZAROWANY
ŚWIAT MELODIILuksusowa
superheterodyna
5 lampowa!SYMFOHIA BEETHOVENA
I ODNOJ JEJ ODBIORNIK6 lampowa
superheterodyna
najwyższej klasy!

1939

ELEKTRIT-RADIO

1939

wysoka klasa - piękny styl

Przy
BÓLACH GŁOWY
NERWOBÓLACH I GRYPLE
stosuje się
PROSZKI
DŁA DOROSŁYCH I DZIECI
KOWALSKINA

Kupujemy każdą ilość tegorocznego
MIODU, dojrzalszy S E R O W
litewskich i GRZYBOW suszon.

Płacimy najwyższe ceny.

Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”Baranowicze, ul. Szeptyckiego 50
telefon 97

POLECAMY WYKWINTNE MATERIAŁY

SUKIENNE na kostiumy i płaszcze damskie i męskie**WEŁNIANE I JEDWABNE** Najnowsze wyroby
i kolory 1938/39.**CALEL NOZ**

Wilno, Niemiecka 19, tel. 890

Istnieje od 1898 r.

PAN Dziś. Zachwył! Początek o godz. 2 ej.
Druga Młodość Kolosalne powodzenie!
Gorczyńska,
Stępowski,
Zacharewicz i in.

Wszelkie ulgi zawieszone.

CASINO Już wkrótce monumentalny film

CHICAGO

CASINO Dziś początek o godz. 2 ej. Największy sukces ulubionej
Schirley
TEMPLE JAKO „HEIDI”

HELIOS Film w kolorach naturalnych.
„Pierwsza tarczanka”, bohaterka „Królowej Dżungli” i „Huraganu”
Dorothy Lamour i jej partner Ray Milland w najnowszej kreacji
Miłość w Dżungli
Nad program: Wybitne atrakcje i aktualności. Początek o 2 ej.

Kino MARS Dziś. Ostatni Idzień Początek o godz. 2 ej.
ZEW PUSTYNI w roli głównej
PAUL ROBESON
Następny program: **CIEienie PARYŻA**

Chrześcijańskie kino
SWIATOWID! Dziś na otwarcie sezonu niezrównana
Jeanette Macdonald oczaruje wszystkich
w olniewającym filmie
„Motyl hiszpański”
Uprasza się o przybywanie na seansy: 5, 7 i 9. w niedziele i święta od 1 ej.

OGNIKO Dziś najweselsza polska komedia tryskająca humorem
TRÓJKA HULTAJSKA
Arcyzabawne przygody przy-
jaciół, którzy wygrali milion.
W rolach głównych: Stanisław Słelański, Stanisław Wollński, Józef Kondrat, Tamara
Wiszniewska i inni. Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI Początek o 6, w niedzielę o 4

WILNO — najtańsze miasto w Polsce — WILNO

IV Targi Północne w Wilnie

od 17 września do 2 października 1938 r.

Pawilony: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa - Rzemiosła.
Wystawy: Higieny i zdrowia, Hodowlana (całe fermy).
Pokaz: Koni i zakup dla wojska.
Moc imprez rozrywkowych — „Luna-Park”.

Ostatnie Targi odwiedziło przeszło 150.000 osób.

Zniżki kolejowe: 75% w drodze powrotnej (od 12 IX do 5-X). Powrót bezpłatny
pod hasłem „Lato na Ziemiach Wschodnich” do 30-IX.
Wilno najpiękniejsze miasto turystyczne i zabytków historycznych.
Informacje: **Biuro Targów Północnych — Wilno, ul. Legionów 2, tel. 28-03**
i Oddziały „Orbis”.

1 KŁG MYDEŁA
SPORT
DO PRANIA
Kawalek mydła
TOALETOWEGO
Kawalek mydła
SPORT

SKŁAD FABRYCZNY W WILNIE
D/H „REPREZENTANT”, Wielka 30

Kupno i sprzedaż

DOM drewniany w Wilnie przy ul. Chełmskiej na własnej ziemi z ogródkiem owocowym i studnią z powodu wyjazdu sprzedam bez pośrednika. O warunkach u właściciela w Wilnie, ul. Młyna Nr 7.

WÓZEK dziecienny w dobrym stanie, nowoczesny, okazjnie sprzedam. Tatarska 20 m. 30.

SPRZEDAJE SIĘ działka 5 i pół ha. — 4 km. od Wilna. Dowiedzieć się: Ludwiska 4, sklep spożywczy.

KUCHARKA — przychodząca lub stała potrzebna — ul. Piłsudskiego 9-c — 3.

DOM NOWY drewniany do sprzedania z werandą oszkloną, 2 i pół ha lasu w tem 1 ha sadu owocowego, w bardzo ładnej miejscowości — Wołokumpli. Adres w Redakcji.

Z POWODU WYJAZDU Sprzedaje się: łóżka, szafa, biurko, kwiaty, i inne sprzęty ul. Sierakowskiego 25—2.

SPRZEDAJE SIĘ powóz nowy parokrotny i dorożka jednokonna nowa. Szkaplerza 113, Kulesza.

SPRZEDAJE SIĘ niedrogi dom 5-pokojowy z ogrodem warzywno-owocowym 5.000 mtr w Kolonii Wileńskiej na przedmieściu Wilna. Na miejscu kościół, sklepy, kolej, szkoła, elektryczność, wodociąg i poczt. Informacje: Kolonia, ul. Krańcowa Nr 12

MAJĄTEK ZIEMSKI w odległości 30 km od Lwowa przy bitym szosie, 72 morgów roli, 28 morgów łąk i 244 morgów lasu młodszego, posiadający trochę węgla brunatnego i bardzo dobrą glinę do wyrobów ceramicznych oraz dobry kamień budowlany, do nabycia zaraz, za gotówkę zł 160.000 przez rolnika-przemysłowca. Oferty i informacje pod „Maspir”, Lwów, ul. 3 Maja Nr 16.

PIANINA, Forteplany Blüthner, Ibach, Becker, Schröder Mühlbach i in. od zł 275 sprzedaje na raty N. Kremer, ul. Niemiecka 19 (wejście w bramie).

PRACA

CELINA SANDLER prowadzi zajęcia kosmetyczne metodą Rawis tylko na Kursach Kosmetycznych D-ra H. Łomżyńskiego, Warszawa, Pl. 3 Krzyży 11 m. 4, tel. 9-56-33. Początek kursu 20 września.

AGENTÓW chrześcijan do sprzedaży narzędzi rolniczych po wsiach poszukuje „Żniwo” Lwów, Kuszewicza.

AGENTÓW(KI) zdolnych, wymownych na najlepszych warunkach poszukuje Polski Zakład Portretowy „PATRIA” Kielce, skrz. pocztowa 291.

POTRZEBNE PANIE intel. do rozpowszechniania artykułu niezbędnego w każdym domu. Zysk 4—5 zł dziennie. Gwarancja 2 zł dziennie. Żeligowskiego 1 m. 28.

NAUCZYCIELE(KI) łaciny, przyrody z geografii, matematyki lub fizyki potrzebni do gimnazjum XX. Marianów w Dru. Bliższych informacji udzieli dyr. Liceum im. Śniadeckich, ul. Bakszta 15, tel. 28-28.

Nauka i wychowanie

KURSY KRESLEN Technicznych inż. H. Gajewskiego prywatnie, roczne, korespondencyjne, Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8. Wydziały: maszynowy, budowlany, mierniczo drogowy. Opłata 15 zł. miesięcznie. — Programy wysyłamy bezpłatnie.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA 4-ro pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami. Skopówka 6.

RÓŻNE

PANNA z dobrej rodziny, gospodarna, nie dzisiejszych zasad, niebogata, lat 28, pragnie wyjść za mąż za kulturalnego pana na stanowisku do lat 45. Pod „Małopolską”.

Kino-Teatr „PAN”

Dziś najspanialszy film dżunglowy z „serii tarzanów”
ZEMSTA TARZANA
Pełne napięcia sceny walki z drapieżnikami dżungli. W roli głównej olimpijski mistrz MORRIS i ELEANOR HOLM, najsłynniejsza pływaczka świata

„Arnold Fibiger”

niech każdy pamięta. Przez lat 60 w służbie klienta — Kalisz, Szopena 9.
Jedyna polska fabryka fortepianów i pianin dopuszczona do udziału w Światowej Wystawie w Nowym-Yorku
Przedstawiciel H. ABELOW,
Skład Planin — Wilno, ul. Niemiecka 22.

LEKARZE

DR MED. JANINA
Plotowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MEL.
J. Anforowicz-Szczepanowa
choroby skórne, weneryczne, kobiece.
Przyjmuje w godz. 8—9, 12—1 i 4—7.
Zamkowa 3 m. 9.

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz. 9—13 i 3—8.

LEK. - DENT.
M. Lewin
powrócił
Nowogródek, ul. Piłsudskiego 65.

DOKTOR
Feliks Hanac-Bloch
STOMATOLOG
powrócił
Gdańska, 1, tel. 22-80.

DR. MED.
L. Cholemona
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
przyjmuje 3—5.
Zawalna 22, tel. 3-83.

DR. MED.
L. Sztelnhauer
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Zamkowa 18, wejście od ul. Św. Michałskiej Godziny przyjęć 4—8.

DR. MED.
M. BLOCH
Położnictwo i choroby kobiece
Hogromod

ZAKŁAD RENTGENOLOGICZNY I GABINET FIZYKALNEJ TERAPII
Drów L. i J. Iwanterów
ZOSTAŁ PRZEPROWADZONY na
ul. Mickiewicza 19 m. 10, tel. 963
(vis-a-vis Hotelu Bristol)

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—2, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wargów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmiłżające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

BARANOWICKIE

RADIOODBIORNIKI detektorowe na głośnik, aparaty lampowe, instrumenty muzyczne, rowery i części do rowerów, maszyny do szycia „Pfaff”, patefony, płyty i wielki wybór żarówek najtaniej kupisz w firmie chrześcijańskiej S. Gierasimowicz, Baranowicze, ul. Mickiewicza 5, tel. 281.

RADIOODBIORNIKI — detektorowe na głośnik i słuchawki, oraz lampowe superheterodyny poleca Zakład Radio-Techniczny N. i F. Kudelskich, Baranowicze, ul. Szeptyckiego Nr. 34 b. (w podwórzu). Tamże montaż, naprawa i ładowanie akumulatorów samochodowych, motocyklowych i radiowych.

Kino „APOLLO”

Dziś wielki podwójny program.
Arcywesoła komedia polska.
1) **NIEDORAJDA** z trzema najlepszymi komikami Adolfem Dymśką, Józefem Orwidem i M. Nizczem.
2) **Człowiek, który żył dwa razy** dramat o wielkim napięciu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze,
Ułańska 11; Brześć n/B., Pierackiego 19, tel. 224;
Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce,
Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6,
Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13,
Wołkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie:
z odnośnikiem do domu w kraju —
3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w
administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr. za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lampowy, za tekstem 10-lampowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—19